

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2994, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan (sutra), razen ponedeljka in dneva po prazniku

SCLOVENECE

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563;
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Kralj Boris pri kralju Aleksandru

SESTANEK POGUMNIH

Svet pozdravlja zmago kraljev Aleksandra in Borisa v bitki za mir med balkanskimi državami



Bolgarski kralj Boris in kraljica Ivana

V nedeljo je prestolnica že izpregovorila v imenu vseh jugoslovancev. Zakaj, ko so Belgradčani viharoma pozdravljali bolgarsko kraljevo družino, kralja Borisa in kraljico Ivano, ko sta se v spremstvu naših vladarjev in naše vlada-ricice vozila s postaje na dvor, tedaj smo bili z njimi tudi mi vsi, kar nas prebiva od Tilmenta do Vardarja. To je bil glas vsega jugoslovanskega ljudstva, »vox populi«, in prepričani smo tudi: »vox Dea«.

Kdor morda ni doživel vstajenja mladih narodov na Balkanu, ko so l. 1912 v bratski slogi nosili v boj križ kot prapor svobode, ta naj prelista naše liste iz tistih dni. Iz njih bo razbral, kako smo prav mi Slovenci v tem najsevernejšem kotu današnje Jugoslavije zaživeli v novem upanju, ko smo spremljali — mnogi še na gimnazijah klopih, drugi že zreli ljudje — hrlike balkanske borbe za svobodo pri vsakem njihovem koraku, od trdnjave do trdnjave, ki se je rušila pred njimi. Obraz naše mladine je takrat zažarel. In kdor prebira tedensko kroniko, bo tudi našel v njej trepet in našo neizmerno bolelost, ko se je pod tujim vplivom — ki še danes pod drugim plaščem ruje na Balkanu — vrnila nesloga med brate. Naša telesa takrat niso krvavela, toda naše duše je razjedala velika bol, ko se je pisala črna stran skupne preteklosti jugoslovancev in Bolgarov, kakor se izraža vodilni belgradski dnevnik. Že takrat smo videli, da je bila to res črna stran v zgodovini balkanskih narodov; oči nam je odprlo zadovoljstvo, ki je navdajalo tedaj naše dedne nasprotnike, s katerimi živimo v neovrednem stiku še danes na severu in na zapadu.

Kdo bi torej mogel z večjim navdušenjem pozdraviti tisti trenotek, ko se je pričel ta črni list balkanske zgodovine za vselej zapirati, kakor prav mi? Kdo bi mogel gojiti večjo hvalježnost do vladarjev, ki so pogumno pokazali obema državam pot k spravi in pobratimstvu kakor mi in tisti v tujini, ki čutijo težko roko tujca, ki mu prav sprava z brati Bolgari ni po volji? Slovenija je s svojimi izgubljenimi pokrajinami, ki so ostale v rokah tujca, najbolj občutljivi seizmograf valovanja mednarodne politike, ki zadeva tudi našo državo.

Nedavna pot našega kralja Aleksandra v Romunijo, Bolgarijo, Turčijo in Grčijo je bila drzna in da misliti na miselnost Aleksandra Velikega, ki je gordijski voz razsekal. Pri- znavamo, da je bilo potreba tudi kralju Borisu eilnega poguma, da je stopil na vlak, ki ga je pripeljal v našo državo in ko je s tem napravil velik korak nasproti končnemu sporazumu z nami; saj vsi dobro vemo, da poleg množic, ki tvorijo jedro bolgarskega ljudstva in ki spoštljivo hranijo podobo Stambolijskega v svojih domovih ter so z navdušenjem pozdravljale kralja Borisa ob njegovem odhodu iz Sofije, obstoje tudi sile, ki še vedno delujejo v nasprotni smeri in ki so toliko močnejše, kolikor izdatnejša je podpora iz tujine.

Jugoslavija in Bolgarija imata vladarje, ki hočejo svoje narode res voditi. In prav danes, v času pravega svetovnega vrvenja, nestalnih političnih in socialnih razmer, ko silijo na plan brezobzirni in sektarski diktatorji in politični improvizatorji, so narodi toliko bolj potrebni takšnega vrhovnega vodstva, ki ostane nevtiralno in visoko nad dnevnimi malenkostmi političnega življenja in jim kaže trdno smer v bodočnost. V narodih, ki jih je gospodarska kriza ubila in nimajo več nekdanjega poleta in zaupanja sami vase, je treba vzbuditi zopet pozitivne konstruktivne sile. Posebno danes, ko vstajajo krivi preroki in napovedujejo narodom rešitev v popolnem osamljenju, ki ga dik-

tira skrajni nacionalistični egoizem, so človeštvu dobrodošli moške, ki ga pogumno vodijo k bratstvu in sporazumu.

Idejo zблиžanja med Bolgari in nami nosimo že zdavnaj vsi v svojih arhih, razpoloženje naše in bolgarske javnosti za sporazum je že napredovalo; toda naši kakor tudi bolgarski javnosti je bila potrebna krepka vzpodbuda, da to svoje razpoloženje tudi javno pokaže in ga udeleži. To veliko delo z nedoglednimi zgodovinskimi posledicami sta izvršila kralj Aleksander in kralj Boris. V drugih državah se s kraljevimi obiski navadno samo na zunanji potrdi delo, ki so ga izvršili za medsebojno zблиžanje politiki, pri nas sta pokazala narodom in politikom pot za sporazum vladarja. Zdej je treba, da se najdejo odločni državniki velikega formata, kakor je bil Stambolijski, in da veliko idejo izvedejo tudi v podrobnosti.

Z izmenjavo obiskov med obema vladarjema je storjen velik korak prav radi tega, ker je bil prav za prav prvi. Nadaljevati bo treba s podrobnim delom, ki naj oba naroda zблиža; potrebno je v prvi vrsti medsebojno spoznavanje; ustanovljeno jugoslovansko-bolgarsko ligo čaka v tem pogledu velika naloga. Tesnejši kulturni in gospodarski stiki bodo obe državi navezali drugo na drugo. Napovedujejo se trgovinska pogajanja med obema državama, ki naj dovedejo do sklenitve trgovinske pogodbe.

Pomembnejše medsebojno sodelovanje med obema narodoma je bilo doslej silno otežkočeno radi medsebojnega nezaupanja; po vladarskih obiskih v Varni in Belgradu se je pričelo to avinčeno ozračje dvigati.

Balkanu se bliža končno pomirjenje. Kakor so nekdanj iz časopisnega naslova »Na Balkanu vrec napravili pravi pregovor in so Balkan pred kulturnim svetom prikazovali kot ognjišče nevarnih zapletljajev in vsega zla — to je bilo v času, ko je bil Balkan politična arena evropskih velesil — tako je danes že napočil čas, ko se Balkan lahko stavi za zgled velikim evropskim državam glede odločnega stremjenja za zблиžanje med narodi in glede težnje, da se narodom zagotovi mir ter gospodarski in kulturni procvit. V nobenem delu Evrope se danes ne kaže takšna odločnost za mirno poravnavo vseh sporov kakor na Balkanu. Toda samo geslo »Balkan Balkancem!« lahko zagotovi Balkanu mir. Balkanski narodi so dovolj zreli, da o svoji usodi lahko sami odločajo, da si sožitje lahko sami uredijo, in radi tega odklanjajo vsak poskus, da bi Balkan postal poprišče bodisi kakšnega »Dranga nach Osten« ali pa »Vrata na vzhod« drugega imperializma od zapada.

Želimo, da bi se po vrnitvi obiska bolgarskega kralja zaključilo za vselej v zgodovini poglavje o izigravanju balkanskih narodov drugega proti drugemu po izvenbalkanskih silah.



Kralj Aleksander

devanjih, da omogočimo našim bratskim narodom brezbržno življenje in miren razvoj, ki ga v resnici zaslužijo.

Globoko ginjen zaradi prisrčnega in sijajnega sprejema, ki sta ga Vaše Veličanstvo in jugoslovanski narod priredila carici in Meni, jaz se Vam najtopleje zanj zahvaljujem in dvigam čašo v čast in zdravje Vašega Veličanstva, Njegovega Veličanstva kraljice in Vašega vzvišenega kraljevskega doma z najlepšimi željami za srečo jugoslovanskega naroda in za napredek kraljevine Jugoslavije.

Francoski narod navdušeno pozdravlja

Pariz, 11. dec. Pariški politični krogi in francoski listi, ki so s pozornostjo spremljali obiske Nj. Vel. kralja Aleksandra in kraljice Marije letošnjo jesen v Bukarešti, Varni, Carigradu in na Krfu, z zadovoljstvom naglašajo veliki pomen obiska kralja Borisa in kraljice Ivane ter princa Kirila in predsednika bolgarske vlade Mušanova v Belgradu. Listi sodijo, da že sam kraljev obisk pomeni nedvoumen znak zboljšanja odnošajev med obema sosednjima državama. Tako listi kakor tudi politični krogi pozdravljajo to zблиžanje in se ne deajo, da bo Balkan tudi v bodoče z uspehom dokazal, da so minuli časi, ki je Evropa smela smatrati Balkan za evropsko smodnišnico in ko so bile posamezne balkanske države igrače v rokah raznih velesil.

„Temos“: „Nova pota...“

»Tempse prinaša obširno poročilo svojega belgradskega dopisnika o razmerju med Belgradom in Sofijo in o novem duhu, ki je zavladal na Balkanu. Svoje poročilo dopisnik zaključuje: Obisk kralja Borisa v Belgradu in razgovori, ki se bodo vršili med zunanjim ministrom g. Jevtičem in predsednikom bolgarske vlade g. Mušanovim, so velikega pomena za ustvaritev ozračja medsebojnega zaupanja. Tudi če bi po sestanku obeh vladarjev ne prišlo do neposrednih konkretnih rezultatov, obstoji vendarle dejstvo, da sta dva naroda krenila po novih potih in da bodo skorajnji dogodki potrdili dobro voljo, ki se kaže na obeh straneh. Vse to kaže, da se bo dosegel sporazum, ki je potreben za srečo in napredek narodov na Balkanskem polotoku.

Politika mira

»Journal« prinaša razsen poročilo svojega dopisnika iz Belgrada še poseben članek Saint-Bricea pod naslovom »Veliki nauk belgradskega sestanka«. Saint-Brice govori v najbolj laskavih izrazih o tem obisku in med drugim pravi:

Politika, ki se vodi na Balkanu, je v popolnem nasprotju z locarnsko politiko. Ta politika se ni razčlenjala pred pomiritevjo, temveč je čakala te pomiritve. V tem pogledu nam zgled Jugoslavije posebno sili v oči. Ravno zato, ker je kralj Aleksander sijajno obvladal notranjo krizo, sme z zaupanjem sprejeti kot gosta bolgarskega kralja Borisa in kraljico Ivano. To je diven uspeh pravih delovnih in mirovnih metod. Vzhod daje lekcijo Zapadu.

Pozdrav avtomobilistov

Belgrad, 11. dec. m. Bolgarski avtomobilski turistični klub v Sofiji je poslal o priliki obiska bolgarskega kraljevskega para našem Touring-klubu brzojavko sledeče vsebine: »Pošiljamo vam pozdrave s prepričanjem, da se bo naše čustvo vrnilo z Vaše strani in da se bodo odnosi med obema bratskima narodoma ter odnosi med jugoslovanskim in bolgarskim turizmom pokazali kot aureola svobodne zemlje od Jadrana do Črnega morja. Na to brzojavko je odgovoril naš Touring-klub: »Polni radosti ob bivanju kraljevskega para pošiljamo bratske pozdrave.«

Bolgarski gosti v prestolnici

Kralja na lovu

Petrovič, 11. dec. Na čast visokim gostom se je danes dopoldne vršil lov v Dabanovskem gozdu pri Petroviču, vasi v neposredni bližini železniške postaje Jakovo-Pečmen na progi Batanjica-Boljevi Sava. Petrovič je oddaljen od Belgrada 35 km in je bogat divjačina, zlasti jerebice, fazanov, zajcev in srn. Na lov so se odpeljali s posebnim vlakom s topiderske železniške postaje. Že ob 8.30 je prišel na postajo admiral g. Priča, na peronu sta pa že bila ravnatelj bolgarskih železnice g. Boškovi in ravnatelj naših železnice g. Naumovič. Ob 8.45 sta prispela maršal dvora g. Dimitrijevič in polkovnik g. Panov. Malo pred deveto uro je prišla Nj. Vel. kraljica Olga, nato pa Nj. Vel. kraljica Marija in kraljica Ivana, takoj nato pa Nj. Vel. kralj Aleksander in kralj Boris s knezom Cirilom. Bolgarski kraljevski par je bil izredno dobro razpoložen.

Točno ob 9 je vlak odšel proti Petroviču. Na zemunski železniški postaji se je ustavil samo za nekaj minut. Na peronu so bili predsednik zemunske občine z občinskimi svetniki, senator dr. Gjorgje Koturi in tajnik senata; dalje ravnatelj gimnazije g. Živkovič s proforskimi zborom, dijaki gimnazije, učenci moških in ženskih osnovnih šol, častna četa gasilcev z zastavo in množica ljudi. Vlak so sprejeli s prisrčnimi vzkliki, posebno, ko so se pokazala Njihova Veličanstva. Med neprestanimi vzkliki zbrane množice je vlak nato odpeljal in prišel v Jakovo-Pečmen okoli 10. odkoder so Nj. Vel. oba kralja in kraljici z Nj. Vis. po četrturtni avtomobilski vožnji prispeli na lovišče.

Lov je bil nenavadno živ in zanimiv ter je popolnoma uspel. Opoldne je bilo servirano kosilo v restavraciji vlaka, po kosilu se je pa vlak odpeljal nazaj v Belgrad.

Obiski bolgarskega ministrskega predsednika

Belgrad, 11. dec. Predsednik bolgarske vlade g. Mušanov je danes dopoldne obiskal predsednika jugoslovanske vlade g. dr. Srskiča, predsednika narodne skupščine dr. Kumanudija, predsednika senata dr. Tomašiča in zunanjega ministra g. Jevtiča. V spremstvu g. Mušanova sta bila g. Kiosevanov, bolgarski poslanik v Belgradu in g. Kojič, osebni tajnik g. Jevtiča.

Časnikarjem so sporočili, da bosta gg. dr. Srskič in Mušanov šele jutri sprejela novinarje in jim dala izjave. Predsednik vlade dr. Srskič je izjavil, da bo dal svojo izjavo jutri popoldne.

Po obisku pri zunanjem ministru je predsednik vlade dr. Srskič priredil g. Mušanovu na čast kosilo v prostorih zunanjega ministrstva.

Dr. Milan Srskič, predsednik jugoslovanske vlade, priredi danes ob 13.30 v palači zunanjega ministrstva kosilo na čast predsednika bolgarske vlade in zunanjemu ministru g. Nikoli Mušanovu. Kosilu bodo prisostvovali tudi predsednika senata in narodne skupščine in vsi člani kraljevske vlade z gospodi, spremstvo bolgarskega kralja Borisa, iz zunanjega ministrstva pa pomočnika ministra gg. Momčilo Jurišič in dr. Božidar Purič ter šef protokola Ilija Novakovič.

Odlikovanje

Belgrad, 11. dec. AA. Kralj Boris je izvolil odlikovati z velikim križem reda sv. Aleksandra g. dr. Milana Srskiča, predsednika vlade, in s prvo stopnjo reda sv. Aleksandra g. Bogoljuba Jevtiča, zunanjega ministra.

Kraljevske zdravice

Belgrad, 11. dec. AA. Na nocojšnji svečani večerji v starem kraljevskem dvorcu je Nj. Vel. kralj Aleksander pozdravil Nj. Vel. kralja Borisa s temi besedami:

Aleksander :

„Ta visoki obisk pomeni pomemben dan v naših iskrenih prizadevanjih“

Vaše Veličanstvo! Zelo sem srečen, ker mi je dana izredna prilika, da v svoji prestolnici in v svojem kraljevskem domu sprejemam in da lahko s prisrčno dobrodoščico pozdravim Vašini Veličanstvi, svoje vzvišene rojake.

Vaš visoki obisk nas je navdal z iskreno radostjo, kajti jaz in ves jugoslovanski narod smo trajno gojili vero, da so izredne vrline duha in uma Vašega Veličanstva vedno v službi idej mira, razboritosti in dobrih odnošajev med našimi državami. Globoko prešinjeno s prepričanjem, da more samo politika miru in trajne konsolidacije razmer nuditi našim narodom popolno jamstvo za dobro bodočnost, sem srečen, da vidim v Vašem Veličanstvu velikega pobornika resničnih idej in odličnega delavca za njihovo ustvaritev.

Zato dvigam v prepričanju, da odgovarja ta pravica, ki ga je izbralo Vaše Veličanstvo, v resnici pravih željam in življenjskim potrebam naših dveh narodov in miru na Balkanu, in da pomeni ta visoki obisk pomemben dan v naših iskrenih prizadevanjih, s katerimi hočemo naše bratskim narodom omogočiti varno življenje, mirno in napredno razvijanje, ki so ga tudi v polni meri zaslužili, in pijem to čašo v čast in zdravje Vašega

Veličanstva, Njenega Veličanstva kraljice, Vašega vzvišenega kraljevskega doma z najprisrčnejšimi željami za svetlo bodočnost bolgarskega naroda in za napredek kraljevine Bolgarske.

Boris :

„Politika miru in sporazuma more omogočiti srečno bodočnost obeh bratskih narodov“

Na nagovor Nj. Vel. kralja Aleksandra je Nj. Vel. kralj Boris odgovoril s temi besedami:

Vaše Veličanstvo! Zelo sem srečen, da mi je bila zdaj prvič dana prilika, da sem obiskal Vaše Veličanstvo v Vaši prestolnici in v Vašem kraljevskem domu in da sem z Njenim Veličanstvom carico gost Vašega Veličanstva, svojega vzvišenega rojaka. Iz vsega srca delim z Vašim Veličanstvom radost tega najinega sestanka.

Jaz in bolgarski narod visoko cenimo blagodejna prizadevanja, ki jih Vaše Veličanstvo posveča idejam mira, sporazuma in dobrih odnošajev med našimi narodi.

Globoko sem pri tem prešinjeno s prepričanjem, da more taka politika sporazuma, miru in konsolidacije dobrih odnošajev med nami omogočiti srečno bodočnost obeh bratskih narodov.

Ostajajoč prepričani poborniki teh idej hočemo skupno z Vašim Veličanstvom storiti vse, da jih ustvarimo. Na ta način bomo ustreli pravih željam in življenjskim potrebam naših dveh narodov in bomo obenem dobro koristili miru na Balkanu.

Moj obisk bo, kakor se je Vaše Veličanstvo srečno izrazilo, važen dan v naših skupnih prizadevanjih.

Spanija po volitvah...

Rdeči zublji...

Revolucionaren val pojemačega komunizma

Barcelona, 11. dec. 19. Nemiri, ki so izbruhli preteklo soboto najprej v Kataloniji in so se hitro razširili na vse pokrajine španske države, pričajo, da so bili spretno pripravljeni in da ni manjkalo dosti, pa bi se bili razvili v pravo revolucijo, ki bi bila na isti način, kot pred 3 leti presenetila vladno in slednjič prevrnila državo v nove težke pretresljaje. Stevilo pri prevratih ne igra nobene vloge, marveč le hitrost v odločilnih ukrepih, predzgodnja v akciji ter smotnost vsega dela. Nemiri, ki smo jih komaj preživeli, torej nimajo nikakega zaledja v recimo ogromnih masah španskega ljudstva in nikakor ne govorijo za to, da je Španija tudi po volitvah ostala pretežno revolucionarna. Toda ti revolucionarji, ki imajo za seboj le piclo pristašev, smejo računati na veliko tveganje in predznost svojih činov. Račune je prekrizalo le dejstvo, da je vladna tako kakor tudi špansko ljudstvo bilo pripravljeno na puč, ter ga je zato tudi lahko odbilo.

Revolucijo vodijo člani »Iberske anarhistične zveze« (FAI), ki je le del, a jedro »Narodne strokovne zveze delavstva« (Union Nacional de Trabajadores). Ta »Narodna strokovna zveza« je bila svoje dni ustanovljena od Bakunina, ko se je ločil od Marksa, in je postala najmočnejša nepolitična organizacija v Španiji, s sedežem v Kataloniji. Oni odklanjajo meščansko politično državo, nečejo slišati o kakšnem parlamentu ter stremijo le za tem, da ustanovijo proletarsko državo na osnovi diktature proletarskih stanov, organiziranih v strokovnih organizacijah brez vsakega vmešavanja delodajalskega stanja. Z drugimi besedami je Bakunin imel pred očmi proletarsko državo, v kateri bodo vladali diktatorsko delavski sindikati. Osrednja vladna je sestavljena iz zastopnikov sindikatov.

Komunistična celica

Najbolj agilen v tej revolucionarni organizaciji so bili anarhisti, ki pa niso nič drugega kot pa komunisti. Zveza anarhistov je maloštevilna in sprejema samo najbolj odločne teroriste, ki so na vse pripravljene. Na znotraj vladna strahotna disciplina. Vsaka nepokorščina, vsaka strahopetnost je kaznovana s smrtjo. Ni čuda torej, če je ta komunistična celica v revolucionarni strokovni zvezi postala ognjišče vse akcije ter strah in trepet vseh članov strokovne skupine. Ta celica je vodila vse atentate na javne zgradbe, ta komunistična skupina je tudi vodila revolucijo pred 3 leti in njej se ima Španija zahvaliti za vse dobre prevrate, za porušene samostane in vpepeljene cerkve in šole. Ta celica je tista, ki neposredno stoji v stiku z Moskvo, in s temi anarhisti ali komunisti je brez dvoma sodeloval sovjetski poslanik v Madridu, »tovariš« Lunačarski, ki je prišel v Španijo kot sovjetski poslanik s posebnimi navodili osrednje komunistične možganske centrale v Moskvi.

Sestanek v Košicah

Titulescu: „Revizija je vojna...“

Košice, 11. dec. b. Snuči je prispel semkaj romunski zunanji minister Titulescu. Na postaji ga je pričakoval češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš. Titulescu je izjavil častnikarjem, da je prišel, da prouči z dr. Benešem gospodarski načrt Male zveze. Rekel je: »Naše sosede se smejejo temu načrtu. Toda, zakaj bi se ne mogli spraviti v življenje, če to mi hočemo.« Titulescu je dalje izjavil, da je delo dr. Beneša v zadnjem času naj-

Kljub temu, da je upor komunistične centrale, ki se skriva pod imenom narodne strokovne zveze, za enkrat potlačen, je nadaljnji mir v Španiji v mnogem odvisen od stališča, ki ga bo vladna zavzela do »Zveze anarhistov« (komunistov) in do okvirne organizacije revolucionarne strokovne zveze, in od zadržanja socialistične polmeščanske frimasonske strokovne organizacije (Union general de Trabajos). Med obema strokovnima organizacijama vladna smrtno sovraštvo, ki bi se pa po škandaloznem uničujočem porazu socialistov na volišču znalo znatno omiliti, kar bi imelo za posledico, da bi v obeh strokovnih organizacijah zavladao pest anarhistov-komunistov in da bi delavske mase bile znova vržene na ulice, da razgrajajo. Novi parlament ima sedaj veliko protisocialistično večino in radikalni ukrepi vlade, da se iztrebijo ognjišča anarhije in komunizma, so neizbežni, ako hoče Španija živeti v notranjem miru. Nadalje pa se bo morala zmagovita politična organizacija španske desnice oslanjati na krščanske stanovske družbe, ki pa jih bo treba še le ustvariti. Med kmeti je pokret v najboljsem teku, med delavstvom pa se bo moral tudi začeti. Rano je treba izrezati do kosti, da se ne bo navidezno celila in prikrivala ostanke strupa, ki bi znali ob prvi priliki zopet zažgati in povzročiti nove nevarnosti za obstoj španskega občestva.

Položaj je še vedno resen

Madrid, 11. dec. b. Po zadnjih vesteh se položaj v Španiji doslej še ni prav nič popravil. Ker večeraj zjutraj ni izšel noben časopis, je med ljudstvom zavladalo velikansko vznemirjenje. Nihče ni točno informiran o položaju, samo vlada je izdala nekatere podrobnosti o stanju v raznih krajih države, ki pa je povsod resno. Po privatnih vesteh, ki prihajajo iz pokrajine, je položaj povsod še vedno napet. Komunisti vršijo strašni pritisk na socialne demokrate, od katerih zahtevajo, da se pridružijo nameravani generalni stavki. Socialistični voditelji so se baje izjavili proti stajku, toda mase jih menda ne ubogajo. Kako resen je položaj, najbolje dokazuje dejstvo, da so se v Villa Nueva v pokrajini Padajosa uprli vojaki v vojašnici ter prestopili na stran revolucionarjev. Pri tej priliki je bil ubit nek vojak, ki je hotel zadržati ljudi. Poveljnik mesta je poslal rekrutom ultimatum, v katerem jih poziva, da se v teku 6 ur udajo. Kljub temu pa so se vojaki utrili v vojašnici in se hočejo braniti.

V industrijskem okolju mesta Bilbao so na dnevnem redu teroristične akcije. Mesta so brez življenjskih potrebščin in se pričakuje, da bo vladna še jutri proglasila obsedno stanje. V Granadi so ekstremisti porušili cerkev San Jose in San Salvador ter samostan Las Tomasas, ki je do tal pogorel. Prišlo je do spopada s sindikalisti. Trije so bili ubiti, deset pa jih je bilo aretiranih. Pri vojaških četah v južni Španiji se opaža, da niso več lojalne nasproti vladi in da se ne more več računati na njihovo pomoč.

večje pioniško delo za mir. Nato je govoril o vprašanju revizije in izjavil: »O tem se mnogo laže, vendar pa mi ne bo nihče zameril, če jaz v svojem imenu in v imenu svojega tovariša izjavim, da pomeni revizija vojno. Jaz sem velik nasprotnik vojne in sem torej radi tega proti reviziji. Če kdo hoče revizijo in vojno, ne bomo držali križem rok, ker smo dovolj močni, da odbijemo vsak napad.«

Chantemps za enkrat rešen

Pariz, 11. dec. b. Davi ob 5 je bil končno sprejet z 280:185 glasovi vladni predlog za sanacijo državnega proračuna. Vlada je stavila vprašanje zaupnice. Socialisti so se vzdržali glasovanja, medtem ko so neosocialisti in radikali ter del levčarske sredine glasovali za vladno. Desničarski centrum in desnica sta glasovala proti vladi. Zakonski osnutek gre sedaj pred senat, v katerem se bo že v četrtek pričela razprava.

Italija - Nemčija

Rim, 11. dec. b. Snuči ob 9.30 je odpotoval v Berlin italijanski tajnik v zunanjem ministrstvu Savich. Na postajo sta ga spremljala šef kabineta v zunanjem ministrstvu baron Aloisi in nemški poslanik v Rimu von Hassel.

Kam z žensko mladino

Preteklo je že nekaj mesecev, odkar so se zaprla učiteljska za žensko mladino. Ali dosedaj, kolikor mi je znano, se ni še nihče oglašil v naši javnosti, kako bi bilo treba rešiti to vprašanje ženske mladine. Starši so sicer nekaj časa tarnali spričo tega novega vprašanja v današnjih težkih časih, ali kmalu so tudi sami pozabili na vse to.

Kam tedaj z žensko mladino? Učiteljska so za njo zaprta. Gimnazije in druge strokovne šole so pa z njo že itak prenatrpane. Ali ima tudi kakšen smisel, da bi se ta ženska mladina poslala v druge šole — v gimnazije in strokovne šole? Da in ne! Pomislimo samo, da bo treba v najkrajšem času celo obiskovanje gimnazij in nekaterih drugih strokovnih šol, kolikor so le-te namenjene samo za moško mladino, za žensko mladino omejiti, ako nečemo, da bi se kadaj zgodilo, da bi bil skoro vsak drug inteligent brez posla. Kako daleč naj bi ta omejitev segala, nimam namena v tem spisu obravnavati. Meni gre tu le za nekatere načelne misli. Je pa to vprašanje prav tako važno. Predvsem pa moram na tem mestu pripomniti, da bi se reševanje vprašanja te omejitve moralo prvenstveno ozirati na vprašanje ženskih in moških poklicev. Tudi to zadnje vprašanje bi se moralo čimprej temeljito proučiti in pozitivno rešiti. Napraviti bi se moral čimprej odločen korak, naj se ženska mladina pripravi samo v ženske poklice, kakor se moška samo v moške. Ko bo ta korak storjen, bo socialni položaj moškega in ženske dolni sigurnejši in boljši, saj bi se s tem korakom tudi bistveno spremenil sedanj način življenja.

Izobrazba za ženske poklice

Vprav radi tega, ker se to vprašanje moških in ženskih poklicev, zlasti za žensko mladino doslej še prav nič ni vpoštevalo, je prišla le-ta na pota, na katerih jo danes nahajamo. Treba bo za njo poskrbeti novih in bolj zdravih potov v življenje, predvsem pa pravo in njeni notranji naravi odgovarjajočo izobrazbo in vzgojo.

Take izobrazbe in vzgoje pa gimnazije in nekatere strokovne šole večini ženske mladine ne morejo dati v zadostni meri, ker so le-te šole usmerjenem pravcu, kakor ga zahteva moška mladina. Nič tedaj čudnega, saj so bile vse te šole do najpovprežjših časov namenjene le moški mladini. Ko pa so postale dostopne tudi ženski mladini, se le-te z ozirom na to novo dejstvo v svoji notranji strukturi in smeri niso prav nič spremenile in so tako v njih ženska mladina le kolikor toliko zmalčevale. Kajti temeljna stran in smer gimnazij je ta, da vodijo v moške poklice. Isto velja tudi več ali manj za strokovne šole.

To je sedaj še le nekaj razlogov, ki zahtevajo, da bo treba poiskati ženski mladini drugonaj in zares njej odgovarjajočo pot v poznejše življenje. Je jih pa še več!

Kakor nas sedanja izkušnja uči, se ženska mladina, ki gre skozi gimnazijo, povečini preko univerze posveti temu ali onemu moškemu poklicu, s čimer izpodrivajo in izpodkopavajo socialni položaj moškega spola. Na drugi strani pa nas zopet izkušnja uči, da se vprav ta ženska mladina, ki si je izbrala ta ali oni moški poklic, po večini zopet vrača bolj ali manj zavedno nazaj v družinsko življenje, in sicer tako, da hoče izvrševati oba poklica. Pa kako? Vsekakor na veliko škodo družine!

S tem pa škoduje družbi celo v dveh smereh: Moškega poklica, ki ji je po njeni naravi ne gre, ne more tako izvrševati kakor bi morala, pozneje pa, ko se posveti že družinskemu življenju, kar se vključuje temu pri večini te ženske mladine zgodi, tudi ne more izvrševati svojega poklica v družini tako, kakor bi bilo treba, ker jo pri tem moti izvrševanje njenega moškega poklica in vsi najrazličnejši vplivi, ki se jih je navlekla od moške vzgoje v gimnaziji in morebiti še pozneje na univerzi. O pravi ženski vzgoji in izobrazbi pa ves čas ni pravzaprav volje nič slišala. Razven tega pa tak način izobrazbe in vzgoje naše ženske mladine, kakor je danes v veljavi, izpodkopava socialni položaj moškega spola, preko tega pa svoj lastni socialni položaj.

Tudi ta dejstva zahtevajo od nas, da moramo prav kmalu začeti misliti na temeljito reorganizacijo šolstva za našo žensko mladino, ako hočemo, da bo ostala dejanski pristna, zdrava na duši in telesu ter sposobna ustvarjati in voditi srečno in zdravo družinsko življenje, ki je edino prava in najvažnejša osnova za zdrav razvoj vsakega naroda.

Reorganizacija šolstva

Tako pa lahko sedaj rečem, da zahtevajo temeljito reorganizacijo šolstva za našo žensko mladino naslednji razlogi:

1. Po ukinitvi učiteljske za žensko mladino, ki bi bila do izvestne stopnje otrokovega telesnega in duševnega razvoja najboljša vzgojna moč, je dober del te ženske mladine takorekoč brez šolstva! Prisiljena je, da ali ostane doma, kar za njeno razvojno stopnjo ni vedno in povsod v dobro, ali pa hoditi na kako drugo šolo.

2. Obiskovanje gimnazij in nekaterih strokovnih šol pa večini ženske mladine ni priporočljivo, ker je vzgojni duh teh šol priročen po pravcu za moško mladino, in ker te šole vodijo le samo k moškim poklicem, ki so za naravo ženske vsekakor neugodni, ker trpi na zdravju notranje družinsko življenje in pa socialni položaj moškega spola in preko slednjega tudi ženskega spola.

3. Z reorganizacijo vzgajanja in izobraževanja naše ženske mladine bi se dala odpraviti v jako veliki meri — mogoče celo popolnoma! — brezposelnost med inteligenco. Saj imamo danes po mestih vse polno družin, kjer sta mož in žena v dobroplačnih službah, nešteta množica mladih, idealizma polnih ljudi pa čaka rešitve zama in pri tem za življenje takorekoč umira.

Sedaj, ko sem, mislim, zadostno dokazal potrebo po reorganizaciji vzgajanja in izobraževanja ženske mladine, naj podam v grobih obrisih tudi svoj lasten načrt te reorganizacije.

Šolstvo za žensko mladino naj se razdeli v dve skupini. V prvo skupino spadajo strokovne šole za posamezne in posebne ženske poklice, v drugo pa takozvane višje deklishe šole, o katerih bom spodaj posebej govoril. Prve že danes pri nas v omejenem obsegu obstojajo, a bi jih bilo treba še z mnogih strani spopolniti in popraviti, druge pa bi se naj še ustanovile.

V te prve — strokovne šole za žensko mladino naj bi zahajala zakonito predvsem le ona naša dekleta, ki se nameravajo v svojem poznejšem življenju posvetiti temu ali onemu ženskemu poklicu in ki izhajajo iz revnejših stanov, da bi tako mogla kadaj postati opora svojim staršem.

V višje deklishe šole pa bi se sprejemala ona

naša dekleta, ki izhajajo iz premožnejših družin in ki bi jim bilo tudi izvrševanje katerekoli posebnega ženskega poklica neupravičljivo, kakor tudi ona naša dekleta, ki izhajajo iz revnejših družin in ki teže za popolnejšo in višjo izobrazbo.

Namen višje deklishe šole

Namen teh višjih deklisih šol, ki bi se naj pri nas ustanovile vsaj povsod tam, kjer so se doslej nahajala ženska učiteljska, bi bil ta, da bi nudile ženski mladini višjo izobrazbo, ki je danes za žene po naših mestih nujno potrebna, na eni strani in da bi jih vzgojile v dobre družinske matere, s čimer bi se zamoglo družinsko življenje po naših mestih, ki je danes že tako rahlo in kvarno za našo doraščajočo mladino, kolikortoliko sanirati. Ta drugi smoter višjih deklisih šol bi moral sprejeti v svoj učni načrt tudi strokovne šole za žensko mladino.

Imenovane višje deklishe šole bi dobivale svoj naraščaj iz sedanjih gimnazij in meščanskih šol. Pogoj za sprejem bi bil za žensko mladino iz gimnazij uspešna dovršitev nižjega tečajnega izpita, iz meščanskih šol pa uspešna dovršitev zrelostnega izpita meščanske šole. Gimnazijo bi smela posecati le strogo izbrana ženska mladina!

Ta višja deklishe šola bi imela učno dobo od štirih do petih let. Na koncu zadnjega leta bi morala vsaka gojenka te šole napraviti končni zrelostni izpit, na podlagi katerega bi ji vodstvo šole izdalo posebno zrelostno izpričevalo oz. posebno diplomu.

Poučevale bi se jezikovna, historična, prirodoslovno-matematična, propedevtična in takojmenovana »domača« skupina predmetov.

Poučevali bi se jeziki kot slovenščina, srbohrvaščina, francoščina in nemščina kot obvezni, italijanščina in drugi jeziki kot neobvezni učni predmeti. Zadnji bi se poučevali le, ako bi se za to prijavilo zadostno število gojek. Zgodovina in zemljepis bi se poučevala s posebnim ozirom na našo domačo zgodovino, oz. na našo domačo državo. Zoologija in botanika bi se poučevala v nižjih, mineralogija, osnovne fizike in kemije pa v višjih razredih. Matematika bi se poučevala v vseh razredih. Od teh bi se eno ali celo dve leti poučevala trgovska matematika, ki bo prišla gojenkam v njihovem poznejšem življenju v gospodinjstvu prav. Propedevtična skupina naj bi se poučevala v vseh razredih. K tej skupini spada predvsem pouk verouka, vzgojstva, dušeslovja in osnov logike. Ravnotako bi se raztezala tudi »domača« skupina na vse razrede. V to skupino bi spadala predvsem »glasba« — učenje raznih godbenih instrumentov, petje, higijena, ročna dela in kuhanje.

Posebno važnost pa naj bi ta šola polagala na takozvano »domačo« in vzgojeslovno skupino, s katerima bi bilo možno vzgojiti v gojenkah več ljubezni do življenja doma v družini, ter na jezikovno skupino. Pri pouku vseh navedenih predmetov pa bi se bilo treba ozirati prvenstveno na njih praktično stran.

Da rešimo žensko vprašanje

To bi bil nekaj programatičen oris zamišljene višje deklishe šole. Podroben načrt pa bi se moral izdelati šele z izdelavo celotnega našega načrta, ker se je pri tem treba tudi ozirati na telesni in duševni razvoj ženske mladine, ki bi vstopila v to novo zamišljeno šolo. Vsekakor bi se sprejemanje ženske mladine v te šole ne smelo vršiti pred njenim šestnajstim letom, ker bi sicer le-te radi nezrelosti nje ne moglo doseči svojega smotra. Saj bi bil glavni in najvažnejši smoter teh šol, da bi zaupano jim mladino izoblikovale v izobražene in dobro vzgojene žene, ki bi zamogle biti v svojih družinah res to, kar bi morale biti.

Da pa bo ta šola res svoji nalogi kos, bo morala biti vseskozi tako ustrojena, da bo njen sestav v resnici odgovarjal ženski mladini.

To bi bile moje glavne misli o tej zamišljeni višji deklishe šoli, s čije uresničitvi bi tudi prošlo žensko vprašanje, o čemer sem jako prepričan, dobilo svojo končno rešitev.

Ker pa zavis uresničitev od vse naše javnosti in predvsem od vseh ženskih društev, zato se obračam na vas, da sprejmete to mojo zamisel kot glavno točko svojega programa in da jo po svoji iniciativi še spopolnite.

L. P.

Iz Avstrije

Dunaj, 11. dec. b. Ker je princu Bernhardtu von Sachsen-Meiningenu uspelo pobegniti s so-progo iz koncentracijskega taborišča v Wöllersdorfu, je bil takoj suspendiran šef policije v Celovcu, ker je bil preveč obziren, Begunca sta zbežala v Italijo. Radi tega je vladna odredila ostre ukrepe proti voditeljem narodnih socialistov in so bili v teku dneva aretirani na Dunaju Eduard Frauenfeld, brat voditelja avstrijskih narodnih socialistov Alfreda Frauenfelda, ki je kakor znano v preiskovalnem zaporu deželnega sodišča zaradi veleizdaje. Nadalje bivši mestni svetnik Josip Neumann, profesor dr. Richard Zuhennwald in dunajski odvjetnik dr. Bärenwieser. Vsi so bili takoj prepeljani v taborišče v Wöllersdorfu.

Bunin je šel po nagrado

Stockholm, 11. dec. AA. Z Nobelovo nagrado odlikovali ruski pisatelj Bunin je bil tu predmet priručnih manifestacij. Njegovo diplomu se mu okrasili z lepimi vinjetami v ruskem slogu; na njej je zapisano, da mu je bila nagrada podeljena za njegove zasluge pri ohranjanju slavnihih klasičnih tradicij ruske književnosti. Pri banketu je sedela Buninova žena na desničarjevskega princa. V govoru, v katerem je profesor Nordenskjöld čestital nagrajencu v imenu švedskih znanstvenih in književnih zavodov, je izrazil nado, da naj bi mu bile izražene simpatije tolažba v izgnanstvu.

Nemčija zahteva 300.000 vojakov

Pariz, 11. dec. b. Nacionalistični »Echo de Paris« čuje, da je v teku pogajani, ki se sedaj vodijo glede ponovne oborožitve Nemčije, sporobil nemški državni kancelar Hitler angleškemu poslaniku v Berlinu nemške zahteve. Nemčija zahteva povišanje Reichswehra na 300.000 mož, ali pa uvedbo milicijskega sistema, po katerem bi se dovolilo Nemčiji, da sme oborožiti svojo vojsko do dve tretjine francoske, italijanske in poljske vojske. V tem slučaju bi bila Nemčija pripravljena, da sklene tudi s Francijo pakt o nena padanju.

Beograd, 11. dec. m. Premišljen je Fr. Šaupah, prometni uradnik iz postaje Strijžovna-Vrhoplje (subotička direkcija) na postajo Grobelno.



Globoko presunjeni sporočamo vsem svojim dragim sorodnikom, prijateljem in znancom žalostno vest o smrti našega dobrega in draga soproga, očeta, sina, brata, starega očeta in strica, gospoda

Karla Köllnerja

tovarnarja

ki nas je v ponedeljek, dne 11. decembra, ob 3 zjutraj, po kratki in težki bolezni in previden z zakramenti za umirajoče, v 60. letu svoje starosti, za vedno zapustil.

Draga pokojnika bomo položili k večnemu počitku v sredo, dne 13. decembra ob 3 popoldne po slovesni blagoslovitvi v hiši žalosti v družinskem grobu na pokopališče v Slovenjgradu.

Sv. maša zadušnica bo v četrtek, dne 14. decembra zjutraj v mestni župnijski cerkvi v Slovenjgradu.

Slovenjgradec—Reitzenheim (CSR), dne 11. decembra 1933.

Thekla Köllner — soproga.
Hans Köllner, Albina por. Vaupot, Thekla Köllner — otroci.
Marie Köllner — mati.
Annerl Köllner, Mag. Franc Vaupot — zet in snaha.
Albine, Inge, Erika Vaupot, Manfred Köllner — vnuki.
Družina Köllner (Reitzenheim). — Družina Nejedly (Praga).

* Beseda »omejitve« mi ne pomeni toliko kot »zapretilo«.

Bolgarska kraljevska dvojica v Belgradu



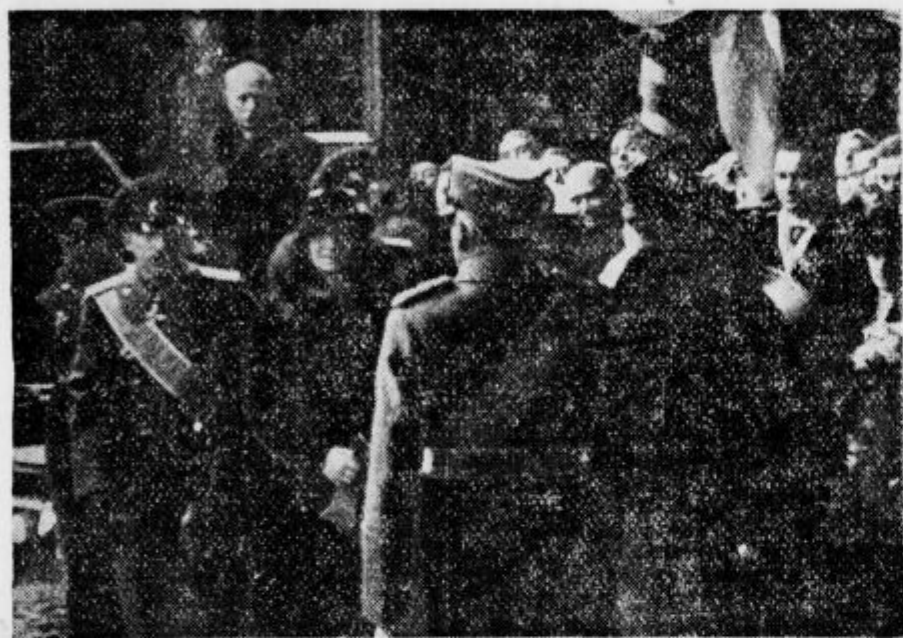
Nj. Vel. kralj Aleksander in kraljica Marija na peronu belgrajskega kolodvora pred prihodom bolgarskega dvornega vlaka.

Z vročim navdušenjem, s takim, kakor more priti le iz sre bratskega naroda, je sprejel v nedeljo Belgrad in z njim vsa država, vsi Slovenci, Hrvati in Srbi, bolgarsko kraljevsko dvojico, kralja Borisa III. in njegovo visoko družico, kraljico Ivano. Vsa pot iz bolgarskega prestolnega mesta Sofije, od jugoslovanskega obmejnega mesta Caribroda pa do Belgrada, je bila podobna enemu samemu triumfu, na vsej poti se je mogla bolgarska kraljevska dvojica prepričati o toplih simpatijah, ki jih Jugoslavlani gojijo za bratski bolgarski narod. Predstavniki našega dvora, vlade in javnosti so se odpeljali bolgarski kraljevski dvojici nasproti že do Caribroda. Posebno lep pa je bil sprejem v Nišu.

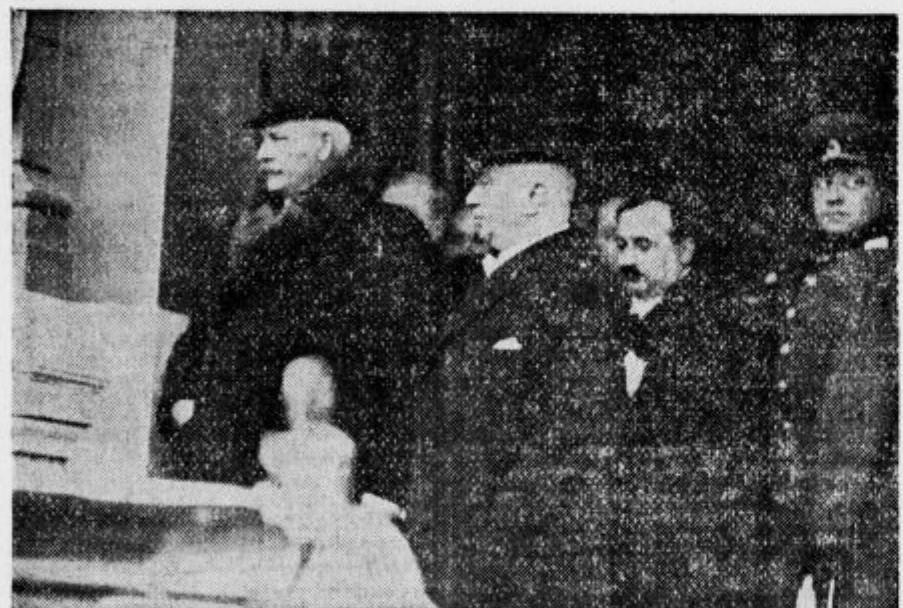
V Belgradu je bil ob 3 popoldne navdušen sprejem. Bolgarskega kralja in kraljico sta pozdravila kralj Jugoslavije Aleksander in kraljica Marija, knez Pavle, kneginja Olga, predstavniki cerkev, zastopniki vlade in narodnega predstavništva ter drugi dostojanstveniki. Obe kraljevski dvojici sta se med seboj pristrčno pozdravili, nakar sta oba kralja obšla častno četo.

Pot s kolodvora na dvor je bila nad vse triumfalna. Ves Belgrad je bil v zelenju in v zastavah, sprejema pa se je udeležilo poleg vojske nad 50.000 Belgrajčanov, ki so navdušeno vzklikali bolgarski kraljevski dvojici.

Bolgarska kraljevska dvojica je prišla v Belgrad v spremstvu kraljevega brata princa Cirila, ministrskega predsednika in zunanjega ministra Mušanova, našega poslanika v Sofiji in drugih odličnikov. Bolgarska kraljevska dvojica ostane gost našega kralja do dne slave našega kralja.



Kralj Aleksander in kraljica Marija pozdravljata bolgarsko kraljevo dvojico na belgrajskem kolodvoru.



Predsednik bolgarske vlade Mušanov, ministrski predsednik dr. Srškić in zunanji minister dr. Jevtić odhajajo s kolodvora.

Ob jubileju dijaške kongregacije v Celju

Celje, 10. decembra.

Praznovanje Marijinega Brezmadežnega spočetja je imelo letos prav poseben pomen za celjske dijaške kongregante. Njihova kongregacija je namreč obhajala dvajsetletnico svojega obstoja. Najstarejša je med dijaškimi kongregacijami v škofiji. Mladeniška doba njenega življenja sicer še ne more pokazati tistega obilja bogatih sadov kakor kongregacije s starejšo tradicijo, vendar pa lahko s ponosom pokaže na lepo število izobražencev, ki so izšli iz nje ter se uspešno udejstvujejo na vseh popriščih javnega življenja. Neprecenljiva zasluga za vse, kar je kongregacija v teku dvajsetih let s smotreno vzgojo v mladih dušah zgradila, gre njenemu ustanovitelju gosp. profesorju Antonu Cestniku in vsem dosedanjim duhovnim voditeljem. Prvi prezes je bil gosp. svetnik dr. J. Jančič, župnik pri Sv. Petru, ki se ni ustrašil truda, da je vsak teden prihajal v predvojnem času in začetkom svetovne vihrje iz idiličnega miru podeželske župnije v mesto med dijaške. V najtežjih vojnih letih je vodil Marijino družbo tedajni mestni vikar g. dr. M. Vraber, v prvih povojnih letih pa takratni mestni kaplan g. J. Krošl. Pod Krošlovim vodstvom se je kongregacija povzpela do pomembne višine. Od tedaj so prevzemali vodstvo drug za drugim gg. mestni kaplani: A. Cafuta, J. Granfol in G. Zafošnik. Sedaj je prezes prof. P. Kovačič. Z očetovsko dobrotljivostjo sta nudila streho za domače družinsko življenje kongregacije prej-nji g. opat Ogradi in sedanji g. opat Peter Jurak. Nemila usoda je prav te dni uničila

to lepo zavetišče. Kongregacija je s svojo bomo knjižnico na cesti. Streho nad njenim domom je uničil požar.

Tedenski cerkveni sestanki se vrše v lepi gotski kapeli Žalostne Matere božje. Prejšnja leta so se dijaški zbirali tudi v kapeli šolskih sester. Pri teh sestankih nudijo duhovne hrane razen prezesa tudi drugi celjski duhovniki. Tako so nagovori bolj privlačni.

Ob najrazličnejših prilikah so celjski študentje z javnimi produkcijami pokazali svoje umetniške zmožnosti; v poslednjih letih stalno za svoj praznik 8. decembra. Prav za dvajsetletni jubilej pa se primerna javna akademija ni mogla vršiti. Kongregacija celjskih dijakov bo šla mimo vseh ovir z jekleno voljo za svojimi smotri, za posvečenjem lastnih udov in za apostolskimi nalogami, ki jih stavi razkristjanski čas na mladega vojaka Marijine armade.

Rib ica na Dolenjskem

Novoga zdravnika dobimo — poleg dosedanjega še enega. In sicer začne ordinirati že s 15. decembrom g. dr. Ludvik Kožuh, ki je bil dosedaj v banovinski službi v javni ženski bolnišnici v Novem mestu. Svoje ordinacijske prostore bo imel v novi vili g. Novaka st. poleg deske šole v bližini kolodvora. Torej bomo imeli sedaj dva zdravnika, in oba sta pri nas nujno potrebna, ker en sam vsa dela ne more. Ribnica in njena širna okolica, poleg tega je pri nas zelo razvita lesna obrt, delavstva je precej, to je že delokrog, v katerem bo sta oba zdravnika imela posla dovolj. S tem bo ustrezno davni želji ljudstva, ko so morale stranke radi prezaoplenosti ene same zdravniške moči večkrat čakati cele ure, preden se prišle na vrsto. Novodolnemu zdravniku g. dr. Kožuhu tudi mi želimo vsestransko zaupanje! Dobrodošli!

Ni vse zlato



TUNGSRAM

kar se sveti. Tudi vsaka žarnica ni dobra, ki ima sijaj in žari. Kupite vsled tega plemenito žarnico; njena svetovna znamka Vam zajamči največjo svetlobno moč. Samo s tako žarnico lahko pravilno štedite.

+ Kanonik Janez Vidovic

Celovec, 11. dec. 1933.

»Das unsterbliche Gurker Domkapitel« so pravili pred nekaj leti v Celovcu, če so se pogovarjali o celovških kanonikih. Vidovic, Bittner in še drugi so bili »stari ko Pecar«. Dne 10. t. m. pa je Gospod poklical tudi Vidovica, da pride po zaslužen plačilo v rajski vinograd.

Zadnja leta je že hiral, prej pa je bil zdrav ko riba in raven ko jelka. »Iz macesna je Vidovic«, so pravili. Zibelka mu je tekla v prijazen Podkroš pod Osojnskim hribi blizu Celovca, tam, kjer je preživel Urban Jarnik svoja pesniška leta, tam kjer se vrši dejanje romana »Der Gurnitzer«, ki ga je spisal Dolores Vleser, o kateri je objavil tudi »Slovenec« podlistek izpod peresa prof. dr. Iv. Sušnika.

Dne 5. junija 1842 je zagledal luč sveta. Studiral je v Celovcu. Anton Janežič ga je učil slovenščine. Takrat so imeli celovški slovenski dijaški tudi svoj slov. pevski zbor, pri katerem je sodeloval tudi Vidovic. Leta 1869 je zapel novo sveto mašo in bil nastavljen doma za kaplana. »Non te uret sol per diem neque luna per noctem«, je zapisano v Podkroš nad vodom v župnišče, ki sameva zraven cerkve na obojnem pobočju Osojnskega hribovja. Toda vinotoka istega leta je odšel v sončno Kotmaro ves pri Celovcu za kaplana, kjer je služil dve leti in tri mesece. Za tri mesece je šel v Smarjeto v Rožu, odkoder se je vrnil v Kotmaro ves. Nato so ga imenovali za župnijskega upravitelja na Dholico nad Vrbskim jezerom. Odtoč je odšel za kaplana v Trbiž, kjer je postal po župnikovi smrti provizor in oskrboval tudi Kokovo in ekspoziuro v Rablju. Iz Trbiža se je preselil na Kokovo, kjer je štiri in pol leta oskrboval tudi župnijo Vrata. Tu je bil tri leta tudi učitelj v ljudski šoli. Leta 1879 se je pre-

stavil na Vrata in oskrboval Kokovo. Devet let je deloval na Vratih. Leta 1888 pa je dobil župnijo Radiše pri Celovcu, kjer ga bodo jutri pokopali. Z Radiše je oskrboval Podkroš in pozneje tudi Medgorje in Podgrad. Skrite v borovih gozdovih so vrh Osojnskega gorovja (Satnice) župnije Radiše, Goliovo in na obronku Zilpolje. Na Radišah je deloval do leta 1901, ko ga je škof Kahn poklical v celovški stolni kapitelj. Še danes se pozna njegov vpliv na Radišah. Dobri katoliki, odkriti Slovenci! Pri občinskih, državnozbornih in deželnozbornih volitvah so bili ljudje z njim. Vzel je tudi lov v najem, da ne bi imel v župniji celovških locev. Vnet duhovnik je dobil tudi cerkveno priznanje. Leta 1888 ga je Sv. stolica odlikovala s križcem »Pro Ecclesia et Pontifice«, leta 1895 pa ga je škof imenoval za knezoškofijskega duhovnega svetovaleca. Kot kanonik je Vidovic bil dober škofov svetovalec v verskih zadevah, tihoših se Slovencev, bil je ravnatelj škofijske pisarne. A hotel je delati tudi v dušnem pastirstvu. Oskrboval je več let v vojašnici deželnih brambovcov službo božjo in je vojaše poučeval praktično in poljudno, kakor more le župnik. Po smrti stolnega prošta Lamberta Einspiera leta 1906 ga je odbor Družbe sv. Mohorja izvolil za predsednika.

»Dajte in se vam bo dalo: polna, zvrhana mera se vam bo nasula v vaše krilo!«, po tem svetopisemskim reku so je Vidovic vedno ravnal. Veliko je daroval za Marijanišče, slov. »Dijaki doma in za Narodno šolo v St. Rupertu pri Velikovem — pa tudi drugi prosilci niso odšli praznih rok od njega.

Priprost, ponižen, pobožen, odkrit je bil Vidovic. Naj bi dobrotljivi Bog dal nam koroškim Slovincem obilo Vidovičevih vrednih naslednikov!

Sem in tja po Zagrebu

Zagreb, 10. decembra.

V takem mestu kot je Zagreb je novic vedno dovolj — pa niso vse imena vredne, kakor tudi ne zasluži pozornosti vse, kar se predstavlja občinstvu bodisi na odru igrano, ali v kinu.

Prav te dni pa je občinstvu na priliko marsikaj lepega in vrednega — kakor tudi ostro bodečega. Posebna atrakcija je bil Skala-film: »V deželi Zlatoroga«, ki ga je v sredo in četrtek dajal kino Olimpia. Kar v domači zrak zaživi človek, ko teče mimo njega sveži potok slovenske domovine in slovenskega življenja. Kar pozabiš, da si nekje v tujem svetu in se počutiš kot doma, gori nekje v hribih, kjer izpred hiše vidiš Triglav, kjer se naši bore v znoju in pridnosti za »korjo domačega kruha.

Lep je bil ta film v Ljubljani, a je še lepši v Zagrebu, kjer se bolj vleče. Kar čutil sem in slišal, kako vstajajo želje v gledalcih, da si čim prej to čudovito lepoto v naravi ogledajo. To vleče, prav zares... Lep je film in svež, pa še vstopnina je nizka: samo 2, 4, 6 in 10 Din. 10 Din v loži, prosim. — Zato, ker to ni zvočni film! Drugače plačaj v kinu grdo!

V četrtek je bila v malem kazališču na programu drama »Izrael«. Židovsko je ime, židovska vsebina, ki v običajnem framasonskem tonu ponizuje katolicizem, katerega obdoljuje za preganjalca židovstva, zanimivo pa prikazuje velik preobrat materialističnega židovstva, ki je v stari generaciji sama umazana dobičkarja, a v novi se približuje komunističnemu toku. Publika je seveda nabasala dvorano — saj je židov dovolj za tri! Seveda tudi ploskali so — a bilo je tudi živčanja in vpitja in celo »bombe« so padale. Nastal je nered, da se je predstava prekinila. Pa se je kmalu zopet nadaljevala. Seveda: kaj se masa gledalcev spozna na stvar! Glavno je, da je komedija — besede so postranski! V petek je bil velik praznik Katoliške mladine. Tudi naši »Daničariji« so ga praznovali. Imeli so skupno sv. obhajilo pri slovenski sveti maši pri Sv. Roku.

Vsa dijaška katoliška društva so imela svečanosti, ki so dosegle svoj višek popoldne ob petih, ko je bila v jezuitski cerkvi sprejeta dolga, dolga vrsta lantov v kongregacije, od akademikov pa doli do prvoošolcev. Zvečer ob osmih je imelo Križarsko akademsko društvo »Mahnič« svojo akademijo v Jeronimski dvorani.

Kakor je bilo izbrano občinstvo, tako je bil izbran tudi program. Lep nagovor, tople glasbene točke in psihološko-tajna drama »Človek«, ki je originalno boljševidna tvorba, pa je bila krasno prilagoden tudi našim razmeram. Tragično, srce trgajoče se razvija potek dejanja ob nesrečnem izgubljenju, katerega je kriva vzgoja krivičnega profesorja in podivjane ulice potvorila v brezupnega divjaka. Krivice, ki jih je moral trpeti od svojega profesorja zato, ker je bil majhne postave in ker je bil siromak, so se mu nagromadile v dušo in so ubijale v njem človeka, mu potepale vesti, napravile iz njega zver, da je v strašnem gnjevu zadavil svojega profesorja. Sodna razprava lepo razvija psihološko dejstvo, da je vzgoja v veliki, veliki meri odločilna na značaj gojenca, da na videz neznatna krivica rodi čisto usodne posledice. Je težko, težko se nesrečni izgubljenec zopet najde, najde šele v

poslednjih trenutkih, ko se razjoka nad zgubljenim življenjem, nad svojimi grehi in dobi odvezo.

Vsekako je ta petdejanska zgodba nekaj prav globokega, vsebinsko močnega in pretresljivega, ki marsikateremu pedagogu vdari prav v jedro njegove zastarele vzgojne modrosti, ki pa tudi duhovno razkriva zamotana pota, ki iz dobročutnega človeka naredijo zločinca.

Priznati je treba, da je bila drama tudi nad vse pohvalno predvajana. Umetniško najbolj dovršeno pa je igral glavni igralec.

★

Snega pa imamo tudi mi. Hvala Bogu, pravijo brezposelni, ki berajo s prodajo trakov za čevlje — pa tudi drugače. Sedaj je dela zanje — a le za dan, dva. Enako so pa veseli tudi smučarji, ki jih je te dni Zagreb na stotine poslal v bližnjo in daljnjo okolico.

Dan nesreč v Kamniku

Kamnik, 11. dec.

V Kamniku je zapadlo komaj par centimetrov »snega, celo za spoznanje manj kot v Ljubljani, vendar so tla postala v sedanjem mirazu tako spolzka in gladka, da se nesreče kar vrste druga za drugo. Pred par dnevi je znana kamniška gostilničarka padla tako nesrečno, da si je zlomila nogo nad kolonom. Hudo poškodovano so morali takoj odpeljati v bolnišnico. — V soboto pa smo imeli kar tri hude nesreče. Čevljarski mojster g. Miha Vavpotič je pred mestno klavnico zajezdil iskrega konja, ki se je nenadoma vzpel tako visoko, da je na zasneženih tleh izgubil oporo in padel vznak ter pokopal pod seloj jezdeca. G. Vavpotič je dobil izredno hude poškodbe in ga so morali z rešilnim avtomobilom odpeljati v ljubljansko bolnišnico. — Nekaj letni šolarček iz Košič se je »sankal po strmem bregu in si pri nesrečnem padcu zlomil desno nogo v stegnu. V Mekinjah pa je neki starejši gospe spodrsnilo na ledenem potu in pri padcu si je zlomilo roko. Čudimo se, da se na tatroarjih po mestu še ni pripetila kaka težja nesreča, saj meščani prav slabo skrbijo zanje. Občina bi morala pač strožje postopati proti takim malomarnostim, ki so lahko bližnjemu v nesrečo.

Ptuj

Ukraden srnjak. Lovski najemnik Franc Škerlec iz Dragoviča, pri Sv. Lovrencu je dolgo zaezaval srnjaka, ki ga je končno tudi v svojem revirju uztrelil. Shranil je srnjaka v kleti, da ga naslednjega dne odpelje v Ptuj noprodaži. Drugo jutro pa srnjaka ni bilo več v kleti. Orodinjak, da tatu je na sledu.

Nočno lekarniško službo od 9. do 16. t. m. vrši lekarna pri »Zamorcu« mag. Molitor.

Tedensko pripravno službo gasilcev od 10. do 17. t. m. vrši drugi vod 1. čete in sicer četnik Rudolf Erlač in četar Ivan Omulec. Rešilno službo pa ima kot šofer Franc Illec in četar Franc Korže, od moštva pa Franc Stross in Andrej Pfeifer.

Liubljanske vesti:

Tramvaj od Most do Poljan

Ljubljana, 11. decembra.

Kljub hudemu mrazu napredujejo dela pri obnovitvi tramvajске proge v mestu razmeroma hitro in premnogi, ki so doslej pogrešali zveze Poljanske ceste z Mostami, bodo veseli stopali z današnjim dnevom zopet v tramvaje, ki bodo vozili od velike rdeče mestne hiše na Poljanski cesti proti Mostam. Vozovi bodo vozili med rdečo hišo in garnizijsko bolnišnico vsakih šest minut sem in tja. S krožne proge, ki prihaja z Jegličeve ceste na Zaloško cestro, pa bodo prav tako vozili vsakih šest minut do garnizijske bolnišnice. Kdor bo hotel torej priti v mesto in doseči priključek na druge tramvajске proge, se bo moral peljati za sedaj prav tako, kot doslej po krožni progi naokrog. Kdor pa bo imel opravka na Poljanah, pa bo sedel v voz, ki bo vozil samo na kratkem odseku Poljane—Moste.

Do ponedeljka bo proga zgrajena že do Krekovega trga, nakar bodo vozovi vozili seveda od Krekovega trga do Most. Se pred koncem leta bo proga obnovljena do Mestnega trga, tako da bo možen promet Moste—Mestni trg—Dolenjski kolodvor. Do konca januarja pa ob obnovljeni tudi proga v Stritarjevi ulici, na Marijinem trgu in v

Prešernovi ulici, s čimer bo zaključena krožna proga. Promet na dograjeni krožni progi bo najbrž samostojen krožni promet ter si bodo vozovi sledili vsakih šest minut. Poleg tega pa bodo samostojno vozili vozovi od Mestnega trga do Most, promet na proti progi Dolenjskemu kolodvoru pa bo ostal kakor doslej.

Gradbena dela napredujejo kljub zamrznjeni zemlji prav dobro in je proga razkopana že do Mestnega trga. En tir pa je položen že do stolnice. Od rdeče hiše proti Krekovemu trgu polagajo sedaj drugi tir, hkrati s tem pa dokončavajo vsa potrebna kanalska dela ter prelagojo druga vode.

Kompletna

smučarska obleka Din 310-
Hubertus plašč . . Din 320-

Fr. Lukič, Ljubljana, Stritarjeva ul.

Kaj bo danes?

Drama: Zazrla.

Opera: »Havajska roža«. Red C.

Nočno službo imata lekarni: mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 5, in mr. Ramor, Miklošičeva 20.

Izgotovljene površnike ali blago

za iste Vam nudimo v lepi iz-
beri Poglejte naše izložbe in
oglasite se gredeč v trgovini.

Jos. Rojina, Ljubljana, Aleksandrova c. 3

Spomenu obletnice Cankarjeve smrti je po-
svečena predstava »Pohujšanje v dolini šentflor-
janske«, ki se vrši v sredo 13. decembra za red
Sreda.

Sporod svečanosti Narodne odbrane v Ljub-
ljani: Dne 15. decembra sprejem predsednika glav-
nega odbora Ilije Trifunovića na glavnem kolod-
voru. — Dne 16. decembra ob 20 v počaščenje
rojstnega dne Nj. Vel. kralja slavnostna akademija.
Sodeluje radio-orkester, pomnožen s člani opere-
nega orkestra in godbeniki vojaške godbe. Diri-
girata kapelnik opere g. Anton Nefat in kapelnik
radio-orkestra g. Rado Grum; operna solista gg.
Julij Betetto in Svetozar Banovec in pevski zbor
narodnihistov šentjakobeškega okraja. Solo petje
bo spremljal celoten orkester. Po končani akademiji,
ki bo trajala približno dve uri, bo družabni večer.
Igra radio-jazz. Predprodaja vstopnic v Zvezni
knjižarni, Selenburgova 7. — Dne 17. decembra:
ob 18.30 bo imel oblastni odbor svoj izredni občni
zbor v mestni posvetovalnici, ob 11 pa se bo vršil
v sejni dvorani mestnega magistrata slavnostni
občni zbor, kamor ima dostop vsa nacionalna jav-
nost. Slavnostni občni zbor bo vodil predsednik
Ilija Trifunović-Birčanin, ki bo nato ob 12.30 go-
voril v ljubljanskem radiju. Ob 15 bo banovinska
skupščina omladinske organizacije Narodne od-
brane v mestni posvetovalnici.

»Čudeša zemeljskih in vodnih sil« je na-
slov predavanju, ki ga priredi Leonova družba v
sredo 13. t. m. v verandni dvorani hotela Union
ob 8 zvečer. G. predavatelj prof. dr. Valter Bo-
hinec nas bo seznanil s tajnimi zemeljskimi sila-
mi, ki povzročajo potrese in ognjenike. Seznanil
pa nas bo tudi z ogromnimi vodnimi silami, ki
preoblikujejo oblike zemlje. Predavanje je oprem-
ljeno s skioptičnimi slikami. Predprodaja vstopnic
v Ljudski knjižnici, Miklošičeva c. 7.

V proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja,
pokrovitelja proslave 50letnice pevskega društva
»Slavica« v Ljubljani, se vrši v soboto 16. decem-
bra ob 20 v dvorani hotela Union vokalni kon-
cert. Na tem koncertu sodelujejo razni pevski
zbori in splošno znani in priljubljeni slovenski te-
norist g. Franc Ivan. Predprodaja vstopnic v Ma-
tični knjižarni.

Vsakoletni Zamenhofov večer bo letos
združen s proslavo 25letnice esperanta v dravski
banovini. Klub esperantistov v Ljubljani bo pro-
slavil ta dvojni jubilej v soboto, 16. decembra v
dvorani Delavske zbornice. Program prireditve je:
Petje esperantske himne, igranje »Hlapca Jerneja«,
petje slovenskih narodnih pesmi in recitacije na-
ših literarnih del, vse v esperantskem prevodu.
Igra godba, Esperantisti, pridite polnoštevilno,
vpludno vabljeni tudi ostala javnost! Vstopnina
zelo nizka.

Kulturni obzornik

Ivan Cankar: Pripovetke i crlice

Preveo Tone Potokar. »Biblioteka Lučae«, Beograd 1933.

Te dni je izšla prva zbirka (6) knjig, ki jih
je začela izdajati »Biblioteka Lučae«, zadruga Pro-
fesorjskega društva v Beogradu. Med njimi je tudi
knjiga 26 krajskih Cankarjevih novel in crtic, ki so
povečini vzete iz pisateljevega »Mojeja življenja«
oziroma iz »Podob iz sanj«. »Pripovetke i crlice«
so izšle v ekavščini, in sicer v latinici, dočim sta
na pr. V. Novakova knjiga »Pripovijesti« oziar. A.
Senoin »Prijan Lovro i Kanarinčeva ljubovca« izšli
v jekavščini v cirilici, kar se je pri srbski javnosti
posebno opazilo.

Potokarjev prevod nima, kakor v uvodu sam
pravi, pretenzij kake antologije, marveč je samo
neke vrste svetloben izbor, ki ga je prevajalec sam
opravil, vezan seveda na določen obseg knjige. Z
izborom je uspel; ako pa vemo, da je knjiga, kakor
vse ostale te zbirke, namenjena v prvi vrsti dija-
ki mladini, potem smo lahko še posebno veseli
njegovega izbora, saj nam je v njih Cankar naj-
bližji, najlepši. Med srbsko srednješolsko mladino
je postal zadnja leta Cankar najbolj popularen.
Predavanja, katera je imel lansko in letošnje leto
Niko Bartulović o slovenski »moderni« na Kolar-
čevi narodni univerzi v Beogradu, so k temu zelo
pripomogli. Sploh pa lahko rečemo, da še noben
slovenski pisatelj pri Srbih ni bil deležen toliko
odmeva kot ravno Cankar. Prva ga je predstavila
Srboim, in sicer v pravi podobi, gospa I. Klemen-
čičeva v literarni reviji »Kolo« l. 1911. Odtlej pa
do danes je izšlo v srb. književnih glasilih izredno
veliko člankov o njegovem delu oziar. tudi lepo šte-
vilo prevodov njegovih del in bi bila v tem oziru
naravnost potrebna že posebna bibliografija.

Prevod je dober; sicer je pa g. Potokar poznan

kot zelo spreten prevajalec slovenskih novejših li-
terarnih del v srbohrvaščino, ki jih objavlja v
»Srb. književnem glasniku«. S tem svojim delom
opravlja izredno važno delo za nas Slovence. Opre-
ma knjige je kaj okusna. Zanimivo je, da je g. Po-
tokar v prevodu obdržal našo slovensko interpunk-
cijo, dočim v svojih »nekoliko besedah namestu
predgovora« rabi srbsko oz. romansko. Razen treh
stvari so vse prevedene novele in crtice izšle to-
krat prvič v srbohrvaščini.

Knjiga je izšla kakor nalašč za petnajstletnico
Cankarjeve smrti.

Meseca marca prihodnjega leta bo izšlo drugo
kolo knjig »Lučae«. Med njimi bodo Zupančičeve
»Pesmi« v slovensščini s potrebnim komentarjem v
srbohrvaščini. Izbor, kakor smo informirani, bo
napravil pesnik sam. Želim, da bi »Lučae« le tako
nadaljevala z izpolnjevanjem svojega programa,
kakor je začela. S.

Dragutin Domjanić: Po dragom kraju

Te dni je izšla poslednja zbirka kajkavskih
pesmi, ki jih je pokojni Domjanić pripravil za tisk,
a predčasno umrl. Knjigo je poslala v javnost nje-
gova mati z besedami: Ove popevke predajem na-
rodu onak, kak ih je moj dragi sin za izdajanje zložil
i priredil... Tako so dobili zdaj Hrvatje še tretjo
Domjanićevo zbirko kajkavskih pesmi (prvi dve sta:
»Kipci i popevke« ter »V suncu i senah«), »Po dra-
gom kraju«, ki jih moremo šteti v literaturi hrv.
liričnega pesništva med prave bisere. Morebiti bi
D., če bi sam dokončno uredil zbirko, se to ali
ono pesem, ki se motivno ponavlja iz prejšnjih
zbirk, izločil in bi zbirko enovito zaključil, vendar
tudi tak knjižni dar zasluži, da se jugoslovanski
kulturni svet ustavi ob njem. — Tudi v poslednji
zbirki je osnovna nota pesmi elegična; pesnik se še
zmerom vrača s svojo blago ljubeznijo v zagorske
krajine, kjer vzbujajo spomine starih dni, čist je nje-
gov kult do Marije, ljubavne pesmi so globoko ob-

Mariborske vesti:

Uspela izseljenska prireditev

Rafaelova družba v Mariboru je priredila v
nedeljo popoldne v dvorani na Aleksandrovi ce-
sti št. 6 izseljensko prireditev, ki je v vsakem
ozirom uspela. Dvorano je mariborsko občinstvo
čisto napolnilo; med drugimi se je udeležil pro-
slave tudi stolni kanonik bogoslovni ravnatelj dr.
Cukala. Spored prireditve je bil pester in zelo
posrečeno sestavljen. Slavnostni govor je imel
apostol slovenskih izseljencev g. župnik p. Kazi-
mir Zakrajšek, iz Ljubljane, ki je govoril iz svo-
jih bogatih izkušenj o življenju naših izseljencev

V spomin petnajstletnice Cankarjeve smrti
je uprizoril mariborsko narodno gledališče v ne-
deljo zvečer »Kralja na Betajnovi« v J. Kovičevi
režiji. Pred predstavo je imel mariborski odvetnik
in pisatelj dr. Maks Snuderl spominsko besedo.
Obisk gledališča je bil razmeroma zelo dober.

Zaključek šahovskih bojov. V nedeljo do-
poldne se je končal šahovski turnir za prvenstvo
Maribora, ki je nad dva meseca razburjal šahov-
ske duhove našega mesta. Bil je to sploh prvi tur-
nir v Mariboru, ki je združil vse naimoenejšie
igralce. Prvenstvo si je osvojil Kramer s 11 toč-
kami. Izgubil je samo eno partijo in eno remiziral.
Zadnjo partijo je odigral s svojim konkurentom
Ostankom remis. Sledi mu Ostank kot drugi;
izgubil ni nobene partije, pač pa jih je 5 remi-
ziral. 3. in 4. mesto si delita Šavli in Lešnik s
9 točkami, 5. in 6. Lobkov in Kukovec s 7½ toč-
kami, 7 Strniša s 7, nato 8. Konič s 6½ točkami.
Največ zaslug za organizacijo turnirja si je pri-
dobil neumorni propagator šaha prof. Fava, ki je
turnir vzorno in taktično vodil. — Jutri v sredo
zvečer priredi kavarnar Serec na čast zmaga-
valcem šahovskih večer, na katerem bodo razdeljena
tudi darila.

Mrtvaški zvon. Umrli so v Mariboru Te-
rezija Valeskini, zasebnica, v starosti 49 let; Obru-
čan Marija, stara 82 let, iz Dol. Počehove; Vau-
potič Jožef, sin predlednika fin. kontr., dijak 2.
gimn. razreda. — Naj počivajo v miru!

»Šola in doma«. Odbor društva »Šola in
doma« v Mariboru se je sledeče konstituiral: Pred-
sednik dr. Leopold Poljanec, podpredsednik Franc
Minařik, blaginjičarka Stefanija Plantanova, taj-
nik Franjo Zebot. Predsednik nadzorstva Franc
Rožman. — Člane sprejemajo posamezna šolska
večstva in člani odbora. V društvenih zadevah
je članom na razpolago za pojasnila podpredsed-
nik mag. ph. Franc Minařik, lekarnar na Glavnem
trgu.

Mestna oskrbnišnica se dogotavlja. Naglo
napredujejo preureditvena dela v novih prostorih
mestne oskrbnišnice, ki so še do nedavna služili
banovinskemu dečjemu domu. Končano bo vse te
dni, nakar se bo izvršila selitev mariborskih ubož-
cev iz hiralnice v Pljuju, Muretinov in Vojniku v
Maribor, kjer bodo dobili vsi prostora v novem
delu oskrbnišnice.

Popoldanski avtobus v Bresternico. Prebi-
valstvo Kamnice in Bresternece se opozarja, da
vozi mestni avtobus vsako sredo popoldne z Glav-
nega trga do gostilne Bruderman v Bresternici.
Odhod z Gl. trga ob 17.30, v Kamnici 17.38, iz
Bresternece odhod ob 17.50, Kamnice 17.58 in pri-
hod na Gl. trg ob 18.06.

Izredni občni zbor sadnih trgovcev. Zaradi
sporov, ki so nastali med članstvom lani ustano-
vljenega Zdrženja sadnih izvoznih trgovcev za
Dravsko banovino, se je vršil v nedeljo popol-
dne v lovski sobi hotela Orel izredni občni zbor
omenjene organizacije. Obisk je bil zelo številen.
Navzoči so bili tudi tajnik trgovske zbornice dr.
Pless ter okrajna podnačelnika za levi in desni
breg Elitz in Modrijan. Zborovanje je vodil pred-
sednik Zdrženja trgovcev Srečko Krajnc iz Pes-
nice. Odraže je bilo zelo napeto, avtoritativnemu
govoru tajnika zbornice dr. Plessa pa se je pose-
čilo duhove pomiriti. Govorili so trgovci Kostajn-
šek od Sv. Martina, Dreo iz Sv. Trojice, Pevec iz
Ormoža in Mermolja iz St. Ilje. Sledilo je glasova-
nje, ki je prineslo sedanjemu vodstvu popolno za-
upnico.

Zvedela je, da je neki mlajši moški spravil več
mesa pri nekem delavcu v gramozni jami. Polcija
je aretirala tega delavca, takoj nato pa se ji je
posrečilo prijeti tudi vlomilca, ki je neki 27-letni
Ludovik K. Vlomilec je dejanje priznal. Pri pre-
iskavi je policija našla del ukradenega blaga.

Nezgod a s plinom. Z večne poti so v ne-
deljo zvečer prepeljali v bolnišnico, 63letno Ano
Šeligo, ki se je ponesrečila s plinom. Vdihavala
je namreč strupene hlapce, kako pa je do nesreče
prišlo, še ni ugotovljeno. Žena je že izven nevar-
nosti.

ter orisal glavne probleme tega vprašanja. Magda-
lenci so nastopili s pretresljivo žaloigro iz izse-
ljenskega življenja »Za srečo v nesrečo«, ki jo je
spisal p. Zakrajšek. V glavnih vlogah so nasto-
pili Pahernik, Juh, Benedičičeva in gđe. Ladi, Ha-
meršakova režija je bila vzorna in posrečeno za-
mišljena. Imenitno se je odrezal tudi orkester
Daničarjev pod vodstvom svojega kapelnika Co-
mellija ter mlade solistinje. Prireditev je napravila
na vse navzoče globok vtis.

Iz mestnega gradbenega urada. Posle rav-
natelja mestnega gradbenega urada vodi gradbeni
svetnik inž. Baran. Mesto ravnatelja gradbenega
urada se bo razpisalo.

Spremembe posesti. Vinogradno posestvo
samostana »Vraue« v Melju pri Mariboru je ku-
pila za Din 200.000 gospa Marija dr. Dernačeva
iz Maribora. Tavčar Anton, mesar in industrija-
lec v Mariboru, je kupil v Bohovi pri Mariboru
posestvo Franca in Alojzije Grašič.

»Maribor« jutri radi koncerta »Jadrana«
nima vaje. Prihodnja skupna vaja v petek. — Pe-
vovodja.

Pevski koncert Jadrana. Pevsko društvo
»Jadrana« priredi jutri zvečer ob 20 koncert. Na
sporedu so izbrane narodne in umetne pesmi.

Obdaritev kamniške dece. Mesto venca na
grob pokojnega šol. upravitelja Čepelja so obdar-
ovali kamniške revne šolarje trgovce Franca Korman
iz Maribora z 200 Din, posestnik Karel Pireh s
100 Din in posestnik in gostilničar Kopriiva s 50
Din. — Šolsko upraviteljstvo v Kamnici izreka ple-
menitni dobrotnikom toplo zahvalo.

Za revne študente je daroval g. škofijski
upravitelj Polde Habjančič mesto venca na grob po-
kojnega inž. Albina Černeta preko podpornega
odseka Panonije znesek 50 Din. Bog plačaj!

V Ljudski univerzi predava v petek 15. t. m.
predsednik zagrebške akademije znanosti univ.
prof. dr. Manojlovič o Aleksandru Velikem.

Elektrifikacija okolice. Mestno elektriško
podjetje se je pogajalo z okoliško občino Brester-
nico zaradi elektrifikacije. Pogajanja so sedaj
ugodno zaključena. Razširja se tudi električno
omrežje na Pobrežju, kjer dobivajo priključek ne-
katere nove ulice.

Slaboumna žena zmurnila. V Filovcih je
umrla 35letna posestnica Terezija Trško. Žena je
bila nekoliko slaboumna. V zmedenosti je v pozni
nočni uri vstala ter šla v sami spodnji obleki in
bosonoga v mrzlo noč. Domači so njen odhod opa-
zili ter stopili za njo, niso pa je mogli v temi najti
in tudi na klicanje se ni odzvala. Šele naslednjega
jutra so jo našli na bližnjem travniku mrtvo in
zmurznjeno. Pri nočnem izprehodu je padla v potok
ter si zmohla obleko; mraz jo je tako še hitreje
premagal ter jo zazibal v smrtno spanje.

Spegega oropal. Pred velikim senatom tu-
kajšnjega okrožnega sodišča se je večerj zagovarjal
23letni čevljar Konrad Hanžel iz Cezanjevcev. Ob-
tožen je bil, da je v noči od 3. marca oropal na-
kupovalca divjih kož Antona Ferka. Obtoženec in
oropani Ferk sta se sešla pri posestnici Štuhcevi,
kjer je Ferk prenočeval. Sredi noči ga je prebudił
Hanžel z nožem v roki ter zahteval denar. Oropal
mu je 1300 Din. Obtoženi se je izgovarjal, da ga je
nagovorila k dejanju Štuhčeva, ki je bila zaradi
tega tudi obtožena, toda sodišče jo je popolnoma
oprostilo, dočim je Hanžla obsojilo na 2 in pol leta
robije in tri leta izgube častnih pravic.

Trbovlje

Cesta iz Trbovelj v Savinjsko dolino se bo
gradila čez zimo naprej. Med zastopniki banovine,
cestnega odbora in občine se je dosegel sporazum,
da se bodo čez zimo nadaljevala dela na cesti čez
Marijo Reko proti Sv. Pavlu v Savinjski dolini.
Prekinjeno delo za zboljšanje ovinkov na trbo-
veljski strani se tudi prične znova. Zaposlenih bo
čez zimo manj delavcev in to bodo samo najpotreb-
nejši. Manj potrebni so že bili odpušteni. Bano-
vina je pritiskala na znižanje plač na 15 Din, kar
je bilo nesprejemljivo. Končno se je dosegel spo-
razum, da bo znašala najnižja plača 24 Din na 8
ur — ker je zimsko delo napornejše radi mraza.

Poizvedovanja

Najden je bil na Pogačarjevem trgu zlat
prstan. Lastnik ga dobi: Strelška ulica štev. 4,
prilijše levo.

Izgubljeno je bilo v nedeljo pred večernim
vlakom v Ljubljano par sto korakov pred želez-
niško postajo Sava na cesti v smeri iz vasi Lez
leseno stojalo za fotoapar. Poštenega naštelja
vjudno naprošamo, da ga odda v hiši g. Ancona
na Savi.

v opreki. Ne le, da je Verdi za motiv svojih umet-
niških del jemal največ, najrajši in s posebnim
uspehom religiozno snov, česar zavedni »svobodo-
misleci« navadno ne delajo; ne le, da je Verdi
komponiral na čast Mariji tri večja dela (Stabat
Mater, Ave Maria, hvalnica v čast Devici Mariji)
z nešteto manjših pesnitev, kar v skladatelju pred-
postavlja iskreno ljubezen do Marije, a čestjeenje
Marije je nekaj tipično katoliškega; ne le, da mu
je ideja za Requiem vzšla ob Manzonijevem grobu,
tega neprekosljivega glasbenika katoliških ver-
skih in npravnih načel — Verdi sam je izrečno iz-
povedoval katoliško vero in se veri zahvaljeval
za svoja dela.

Cerkveni Glasbenik 1932 piše na strani 128
pod naslovom Globokoverni Giuseppe Verdi to-le:
Slavni italijanski skladatelj Verdi ni bil le ka-
tolik po imenu, temveč je svojo vero tudi znal bra-
niti in se zanjo postaviti, ko je bilo treba. Ko je
v Parizu prisostvoval vajam svojega velikega Re-
quiemu, mu je smele dejal neki časnika: »Vaša
Tuba mirum človeka pretrese; skoraj bi mislil,
da vzamete sodnji dan zares.« Seveda ga vzame
zares, kakor vse, kar ni katoliška Cerkev (pod-
črtati ni), je živahno odvrnil Verdi. »Tudi ne ra-
zumem,« je nadaljeval, »kako more biti umetnik
ali pesnik brez vere. Krščanstvo je dalo posod
za najlepše mojstrovino človeštva; brez krščanstva
bi Rafael, Michelangelo, Palestrina in Mozart ne
bili to, kar so bili. In če je moj Requiem kaj vred-
en, je to zato, ker je delo vernega močar (pod-
črtati ni). Ko je Verdi na stara leta dal sezidati
zavod za onemogle glasbenike, je hotel imeti v
zavodu tudi kapelo.

Tako je izjavil ta »svobodomiselni, s cerkvi-
vedno v opreki stoječi« Verdi. Od glasbenega kri-
tika bi upravičeno pričakovali vsaj nekaj zgo-
dovinskih objektivnosti in malo več spoštovanja do
čitateljske publike. Mogoče pa Jutrov glasbeni kritik
ne pozna »Cerkvenega Glasbenika«? Verdiju, temu
»gigantu italijanske glasbe in vernemu katoličanu,
pa vsa čast in slava! R.

Verdi je bil »dogmatičen« katoličan

Ljubljansko »Jutro« od 6. dec. 1933 je v glas-
benem poročilu o Verdijevem Requiemu napisalo
tudi tale stavek: »Svobodomiselni, s cerkvi-
vedno v opreki stoječi« Verdi, je zložil Requiem iz
svoje notranje religioznosti, ki je sovražna vsakemu
dogmatizmu.« Stavek vsebuje dve neresnici in en
nezmisel. Nezmiselnost je govoriti o »notranji reli-
gioznosti, ki je sovražna vsakemu dogmatizmu«. Resnična,
nadnaravno usmerjena religioznost se
gradi in širi edinele od dogem (verskih resnic).
Kakor hitro se religioznost odreče dogmam, zgubi
svoj objektivni temelj in ni več religioznost, am-
pak kvečjemu njen umetni posnetek brez življenja
in objektivne vrednosti. Napadeno pa je, da bi
Verdi bil svobodomislec in stal s cerkvi-
vedno

Razbojniški vlom v trdi noči

Vransko, 11. dec.

Na samotnem kraju so nameravali v noči od sobote na nedeljo štirje maskirani razbojnik umoriti 65-letnega Matijo Sevnika na njegovem domu v Zahomcih pri Vranskem in ga oropati. Matija Sevnik, p. d. Matiče, ima svojo domačijo na hribu v Zahomcih. To njegovo posestvo leži na samotnem hribu skoraj pol ure oddaljeno od vsakega drugega prebivališča. Posestnik je neporočen in ima pri sebi samo 55-letnega hlapca Franceta Haceta. Daleč naokoli uživa sloves pridnega, poštenega in imovitega kmeta, ki se peča — čeravno visoko v hribih — tudi s pridelovanjem hmelja. Ze lani meseca junija je roparji vdrli ponoči v njegovo hišo in mu pokradli poleg drugih vrednosti tudi 2500 Din, ki jih je izkupil dan prej s prodajo dveh krav. Takrat so pa orožniki tatove takoj zasledili in dobili vse ukradene predmete z denarjem vred nazaj in vrnili Sevniku. Tedaj se ga tatovi dejansko niso lotili. Drugače je pa bilo v noči od sobote na nedeljo.

Kakor po navadi sta šla s hlapcem vred spat nekako ob 10 zvečer. Sevnik je spal na nizki postelji za pečjo, hlapec pa na postelji ob koncu. Gospodar je kmalu zaspal, hlapec pa bel se precej časa. Nenadoma je začel hlapec iz male sobice nek ropot, zbudil gospodarja in mu to povedal. Gospodar, nič hudega sluteč, mu odgovori, da naj kar mirno dalje spi, ker so najbrže v hišici mačke. Kmalu nato oba zadremata. Kar naenkrat pa udrejo v hišo štiri maskirane osebe, eden izmed njih stopi z električno svetilko k hlapcu in ga z revolverjem v roki pozove, naj pove, kje je »gazdar«. V strahu je ta pokazal z roko na posteljo za pečjo, razbojnik mu pa v hipu vlovil roke in ga s pomočjo še enega razbojnika potisne na posteljo ter mu zveže roke z vrvo. Nato se trije drugi razbojniki vržejo na gospodarja Sevnika, ga takoj zvežejo in vržejo spet na posteljo Med neusmiljenim pretepanjem po obrazu in hrbtu, so roparji zahtevali od gospodarja, da jim mora pokazati prostor, kjer ima skrit denar. Gospodar je prišel krvaveli iz ust in nosa. Roparji pa so še huje navalili na njega in mu grozili s smrtjo, ako jim ne pokaže in izroči vsega svojega denarja. Ta jim je končno odgovoril, da nima doma nikakega denarja razen zneska 30 Din, ki je v hišici, skozi katero so že preje roparji udri v poslopje. Ker so roparji mislili, da ima gospodar shranjenega tam več denarja, so ga prisilili, da je vstal, mu preje roke se trdnje privezali na hrbet in ga peljali, oblečenega v srjaci in spodnjih hlačah, v hišico. Tam so ga ponovno suvali in pretepli ter zahtevali od njega, da jim pokaže denar. Pri tem je pa Sevnik že zapazil, da so pri vplomu v to hišico roparji že preje našli možnjček, v katerem

je imel tri kovače, možnjček pa pustili na mizi. V sobi je bilo vse premetano in prebrskano. Pri nadaljnjih preiskavi so našli roparji tem tudi ključke do drugih gospodarskih prostorov. Na zahtevo, jim je moral Sevnik razložiti posamezne ključke in pokazati, katere prostore odpira posamezni ključ. Pri tem so se vsi štirje, to je trije roparji in Sevnik približevali izhodu iz poslopja. Zadnji ropar pa je z revolverjem v roki stražil v hiši hlapca in mu grozil s smrtjo, če se lo gane. Ko je gospodar prišel do vrat in jih odprl, se je hotel rešiti in roparjem uteči. Skočil je iz hiše in tekkel po snegu nekaj korakov v smeri proti bližnjemu gozdu. Roparji pa hitro za njim, ga seveda takoj dohitijo, vržejo na tla in pričnejo vnovič biti po njem. V tem tepežu je Sevnik zgrbil spodnje hlače, tako da je moral v mrzli noči ležati v snegu v sami srjaci. Eden roparjev ga je tedaj odpeljal v sobo, druga dva sta pa šla v kašči in prebrskala tam vse predmete in iskala denar. Vse žito so prevrgli, moko iz mehov izsuli, a denarja nikjer. Končno se oba roparja vrneta v hišo, kjer so skupno vsi štirje prišli zopet obdelovati hlapca in gospodarja. Ker sta ta dva prišla kričati, so jima zamašili z domačimi prti usta. Po hiši so roparji zopet nadaljevali s preiskavo. Ko kljub vsemu iskanju niso našli denarja, so postali roparji še bolj divji. V v hiši stojči omari so našli dolg kuhinjski nož. S tem nožem je eden roparjev ponovno skočil nad gospodarja in mu grozil s smrtjo, če ne pove, kje ima denar. Nastavil mu je nož na grlo in mu rekel: »Vidiš, tako ti pre-režem grlo, če mi ne poveš, kje imaš denar.« Sevnik je nato po pravici odgovoril: »Denar sem re: imel, a ga nimam več. Prejel sem ga za prodani hmelj, a sem ga že odnesel v posojilnico.«

Ves napad je trajal od polnoči do deset minut po eni uri. Končno so se roparji poslovili s tem, da so posebno hlapcu zagrozili, da se kmalu vrnejo, ako bo le rhlil o tem dogodeku.

Po odhodu roparjev sta bila gospodar in hlapec seveda izredno prestrašena. Nista si upala iz hiše in tako sta čakala do petih jutraj, ko je šel Sevnik klical pol ure oddaljenega posestnika Iv. Grašinarja, ki je nato šel takoj na Vransko in javil dogodek orožništvu.

ALGOCRATINE

deluje hitro pri vseh vrstah boleznih: migreni, neuragiji, živčnih boleznih in menstrualnih težavah.

Dobi se v vseh lekarnah.

Proizvajala E. LANCOSM, PARIS.

Ogl. reg. pod br. 1976 od 30. X. 1933.

Kaj pravite?

Kaj pravite, kaj bo letos z bedo? Zima je že huda, ponesod, na deželi in v mestih, tudi v Ljubljani. Razna znamenja, o katerih je poročalo časopisje ter je bilo o njih tudi druge dosti govorice, čes, da jemlje krizo in brezposelnost že konec, pa se kar notejo uveljaviti in če so se kdaj — jaz jih nisem niti zavalal — so se najbrže pojavila le tako, kakor se pojavi prived studenca v puščavi od žeje umirajočemu človeku.

Svojih devetdeset vinarjev na dan sem že zaslužil do pomladi, od pomladi pa rade volje prejemam samo oseminosemdeset, dva vinarja na dan mi namreč odhranje za bednostni fond, ki je namenjen za podporo revežem, še večjim, kakor sem jaz. Vsak dan pa trka na moja vrata mnogo revežev, ki mi kar ne verujejo, ko jih odpravljam, čes, da sem za ublažitev revščine že plačal svoj odstotek bednostnemu fondu. Vsi ti reveži mi zatrjujejo, da o tem bednostnem fondu prav nič ne vedo in tako si moramčasih kar sam izmisliti tolažbo, naj polrpe

Novi grobovi

† V Misijonišču v Grobljah je umrl in bo danes pokopan misijonski brat Ivan Cizmazia v 33. letu starosti in v 8. letu samostanskega poklica. Rojen je bil v Gornji Bistrici v Slovenski Krajini. Naj v miru počival!

† V Šmarjeti pri Rimskih toplicah je umrla gospa Jera Kokalj, nadučiteljeva vdova, v visoki starosti 92 let. Bila je blaga, zlata mamica svojim otrokom, revežem pa velika dobrotnica. Naj vživa plačilo v svetih nebesih.

† Pri Sv. Jurju v Slov. gorah je umrl preteklo nedeljo v najlepši moški dobi 43 let tamkajšnji ugledni in obče spoštovani veleposestnik g. Jože Krajnc. Pokojnik je bil v Slov. gorah splošno znan kot napreden gospodar, domačin zgleden skrbnik, vsem pa, ki so ga poznali, priljubljen kot doberčinja in mož-poštenjak. Dragoga pokojnika položijo k večnemu počitku v sredo na larno pokopališče pri Sv. Jurju. Naj mu sveti večna luč, zalujočim naše iskreno sožalje.

— Pri odbebeletosti vzbujala redna zdravilna uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice jako delovanje črevesa in dela telo vitko.

Nezaželeni prijatelji svinjine

Iz Kamnika poročajo: V noči od sobote na nedeljo je bila izvršena v vasi Zakal pri Stahovici prav predrzna tatvina, kakršne še ne pomnijo v tem kraju. Pri posestniku Zobavniku, po domače pri Nuku, je čakal v svinjaku okrogel prasček, da se mu iztečejo zadnje ure. Domači so lepo skrbeli zanj in ga hranili z najboljšim, da bi jim pujske čim več zadeli. Samo par dni mu je bilo še oddolžen in domači so se že veselili kolin in priboljška za božične praznike. Ko je v nedeljo zjutraj gospodinja pripravljala pujsku obilen zajutrek, se je čudila, da ni nobenega glasu iz svinjaka, saj je prasček vsako jutro z glasnim kruljenjem zahteval svoj prvi obrok. Še bolj pa je bila začudena, ko je odprla svinjak in s strahom opazila, da je prazen, tla pa so vsa krvava. Ponoči so prišli neznani tatovi, ki so zaklali prasčka in nato pobegnili z bogatim plenom. Domači so tatvino takoj prijavili orožniški postaji v Kamniku, ki je uvedla strogo preiskavo, da izsledi nezaželene prijatelje svinjine.

Ali ste že poravnali naročnino?

Koledar

Torek, 12. decembra: Aleksander, mučenec; Dionizija.

Osebnosti

— Poročil se je na Dunaju gosp. Herbert Woschnagg z gdc. Malvino Egersdorfer. Zenin je šel širokznanne tvornice usnja F. W. & S. v Soštanj, nevesta, ki je pristojna v Zagreb, je hečerka šefinženirja in se je izobraževala v samostanskih zavodih v Gradcu in na Dunaju. Priči sta bila gg. dr. Anton Mravlag in Valter Woschnagg. Iz srca pozdravljamo mladi par ter kličemo: Obilo sreče na mnoga leta!

— Promocija. Na Aleksandrovi univerzi v Ljubljani je bil včeraj promoviran za doktorja prava dipl. pravnik gosp. Štrekelj Ivan iz Ljubljane.

ADRESAR LJUBLJANE

je izšel. Vsebuje čez 60.000 privatnih in trgovskih naslovov. Lobi se v knjigarnah in v tiskarni »Grafika«, Resljeva cesta 44. :: :: Cena 180 Din.

Ostale vesti

— Nabiralna akcija Vincencijeve konference za akademike. »Slovenec« je že poročal o veliki bedi, v kateri živijo naši akademiki, in je v nedeljo 3. dec. priložil položnice Vincencijeve konference za akademike vsem ljubljanskim naročnikom. Nekateri dobrotniki so se tej prošnji že odzvali, druge pa prav lepo prosimo, naj ne zavrnejo položnice. Pripominjamo, da ima Vmce konference za akademike okrog 3500 Din dolga raznim kuhinjam, kjer so akademiki dobivali na njen račun hrano — ker so pač morali živeti — konference pa ni imela toliko denarja, da bi ta račun poravnala. — Darovali so doslej sledeči (v dinarjih): Josip Plečnik, arh., 250, Potokar Marija 20, J. Albert 10, dr. Božič Mirko 100, Cepuder Josip 15, Zavetišče sv. Jožefa v Ljubljani 20, dr. K. Ozvald 20, dr. Mih. Opeka 20, Pahor N. 10, Stibel Ivan 10, Marija Trušnovič 10, Gospodinjka šola v Marijanišču, Ljubljana 25, dr. Fran Jaklič 50, Marija Sreč 10, Matej Orehek 10, dr. Rožič Valentin 10, dr. Josip Dermastia 50, dr. Milan Škerlj 25.

— Prosti vizum, železniške olajšave in druge ugodnosti za polovanje v Avstrijo uživa vsak potnik na podlagi posebne zimsko-sezonske legitimacije, ki se dobi pri »Putniku« v Ljubljani.

— Božični izlet na Zlatibor, ki ga priredi JZSS skupno s Putnikom v Belgradu, bo gotovo najinteresantnejše, kar lahko dožive naši smučarji o. Božiču. Vahimo vse one, ki se zanimajo za res lepe smuške terene, ki žele prebiti nekaj dni v lepi gorski samotni in miru, da se udeležijo tega izleta. Stevilno udeležencev je omejeno, da se prepreči naval. Vožnja s prehrano, stanovanjem in vsemi stroški za čas od 23. dec. do 1. jan. opoldne znaša 850 Din, ako se vozi v 3. in 1150 Din, ako se vozi v 2. razredu. Prospekte razpošilja JZSS v Ljubljani in podsavez v Mariboru, ali pa Putnik v Ljubljani in Mariboru.

— Pri ishljasiu sledi na kovarce naravne »Franz Josefove« grenčice. popite zjutraj na tečje. brez truda izdatno iztrebljenje črevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja.

— Veliki snežni zameti v Bosni. V nekaterih predelih Bosne je v preteklih dneh divjal hud snežni vihar. Snega je padlo do poldrugi meter. Na nekaterih krajih je vihar nanesel po pet metrov snega. Na mnogih cestah je ustavljen promet.

— Teaterski skandal v Zagrebu. Preteklo dini je bil v malem zagrebškem gledališču v Frankopanski ulici velik spektakel. Igrali so prvič dramo »Juda«, ki jo je spisal ruski pisatelj Evgen Kirikov in ki obravnava preganjanje Judov v caristični Rusiji. Ze v prvem dejanju igre je prišlo do spektakla. Medtem, ko je del občinstva ploskal, je drugi del žvižgal, ropotal in sploh delal kraval. Naposled se pričela na oder leteti gnila jajca in smrduje bomb. Predstavo so morali prekiniti, nakar je policijski

komisar zagrozil občinstvu s policijsko intervencijo, če ne bo miru. Toda vse to ni pomagalo. Skozi vso predstavo so trajali kravali, ki so se nadaljevali še pozneje na ulici. Prišlo je celo do dejanskega obračunavanja med obema skupinama občinstva. Policiji se je posrečilo šele po polnoči vpostaviti red in mir.

— Nesreča na cesti. Na polti iz Stranske vasi pri Dobrovi se je na cesti ponesrečil večeraj zjutraj 45 letni sedlarski mojster Janez Čuha. Na spolzkih tleh se je ponesrečil ter si pri padcu zlomil desno nogo. Prepeljali so ga v bolnišnico v Ljubljano.

— Pri utrujenosti, razdražljivosti, tesnobi, pomanjkanju spanja, srčnih težavah, tiščanju v prsih pospeši naravna »Franz-Josef«-grenčica izdatno kroženje krvi v spodnjem delu telesa in pomirljivo učinkuje na valovanje Profesorji za boleznih prebavil izjavljajo da se izborna obnosa »Franz-Josef«-voda kot čistilno sredstvo pri pojavih, ki izhajajo iz samootrova kanala debelega črevesa.

— Alera, pri kateri gre za štiri milijone. Zagrebški trgovske kroge razbuja alera trgovca Ervina Orlika, pri kateri gre za štiri milijone. Te milijone bi moral Orlik izplačati češkim tekstilnim tvornicam, pa je pred dvema mesecema izginil neznan kam. Po neki verziji je pobegnil v Palestino, kjer se najbrž počuti varnega.

— Za božično dobo priporočamo cerkvenim zborom: Adamič K.: Dan žari o polnoči. 12 božičnih pesmi za mešani zbor. 24 Din. — Foerster A.: 12 cerkvenih pesmi za mešani zbor. 12 Din. — Foerster A.: Cantica Sacra III. del. za moški zbor. 30 Din. — Hladnik Ig.: Božična slavospeva za solo, zbor in orgle. 12 Din. — Hladnik Ig.: Božične pred- in poigre za orgle. 10 Din. — Premrl St.: Slava Bogu na višavi. 10 božičnih pesmi za mešani zbor. 24 Din. — Premrl St.: Le spi in O ve lesene jaslice. Dva božična napeva za solo, zbor in orgle. 3 Din. — Premrl St.: Cerkevni moški zbori. Zbirka raznih pesmi za vse cerkvene dobe. 40 Din. — Sattner-Premrl: Dve božičnici. Dvoglasna ženska zbor a klavirjem ali harmonijem. 10 Din. Sattner P. H.: Božičnice. Šest božičnih pesmi za solo, zbor in orgle. Partitura 30 Din, glasovi po 4 Din. — Sacherl Jos.: Pastirci iz spanja. 16 božičnih pesmi za mešani zbor naših starejših skladateljev. Part. 36 Din, glasovi po 6 Din. — Sacherl I.-Premrl St.: Pridite molit Jezusa. 17 božičnih pesmi naših starejših skladateljev za mešani zbor. Partitura 30 Din, glasovi po 6 Din. Te skladbe se dobijo v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

— Agfa Box fotokamera št. 24 se ne more kupiti. Samo če pravilno rešite križanko, jo dobite za tovarniško lastno ceno 100 Din. — Križanko in razpis zahtevajte brezplačno v Drogeriji Gregorič, dr. z o. z., Ljubljana, Presernova ulica 5.

Celje

— Slovensna tridnevnic v kapeli usmiljenih sester. V dneh 8., 9. in 10. decembra t. l. se je vršila v slavnostno okrašeni kapeli javne bolnišnice tridnevnic na čast blaženi Katarini Laboure. Vsak dan je bila zjutraj slovesna sveta maša, popoldne ob 2 pridiga in slovesne večerice. Kapela je bila nabito polna domačih bolnikov in drugega občinstva. Tridnevnic je vodil g. katehet Franc Lukman. Naj bi blažena Katarina izprošila usmiljenkam obilo božjega blagoslova, da bi mogle svoje težavoe in za človeštvo lepo službo vršiti tudi v bodoče in lajšati človeško gorje.

— Umrla je v celjski javni bolnišnici g. Ana Zdošek, 27 let, žena slikarskega pomočnika iz Zavodne pri Celju N. v m. p.

— Mojsirski izpiti v Celju. V prostorih Okrožnega odbora obrtnikov združenj v Celju se vršijo sledeči mojsirski izpiti: 12. t. m. ob 2 pop. čevljarski, 13. t. m. ob 7 zvečer šivilje, 15. t. m. ob 2 popoldne kovači, 16. t. m. ob 2 popoldne na kleparji, 16. t. m. ob 7 zvečer čevljarji, dne 18. t. m. ob 7 zvečer mizarji, 19. t. m. ob 2 pop. voličarji, 19. t. m. ob 7 zvečer lončarji, 20. t. m. ob 2 pop. peki, 20. t. m. ob 7 zvečer šivilje, dne 22. t. m. ob 7 zvečer krojači in 23. t. m. ob 7 zvečer mehaniki in strojni ključavničarji.

— Izgube. 8. t. m. ob 20 je bila izgubljena od kina Union do Lave zapesna ura, vredna okrog 100 Din. — 9. t. m. je bil izgubljen med 15 in 16 uro od Ljubljanske ceste do Zakresije bankovec za 100 Din. Bankovec je izgubila neka uboga ženska.

— Dijaški upor leta 1885. na celjski gimnaziji. Na celjski gimnaziji se je na dan sv. Elizabete dne 19. novembra 1885 v Kapucinski cerkvi na cesaričin rojstni dan odigral dijaški upor. Takrat je 40 navdušenih slovenskih dijakov pelo cesarsko himno kljub prepovedi v slovenskem jeziku in ne kakor je bil ukazal nemški profesorjski zbor v nemškem. To je vzbudilo takrat veliko senzacijo in dijaki so bili za svoje slovensko prepričanje hudo kaznovani. Gospodje, ki so takrat peli, naj blagovolijo naznaniti to na dopisnici podpisane v kulturno-zgodovinsko uporabo. — Dr. Anton Schwab, Celje.

— Veliko veselje naredi božično darilo samo takrat, kadar odgovarja v vrednosti izdanemu denarju, in to se vam posreči, če greste v Trgovski dom — Stermecki — Celje.

Železniki

Pogreb. Nepričakovana smrt gospe Jerice Jakolič je pretresla vso okolico. Na zadnji poti smo jo spremili v soboto popoldne. Kako je bila rajnka Jerka priljubljena, je pokazal pogreb, ki so se udeležili skoraj vsi ljudje iz Železnikov in iz daline in bližnje okolice. Pogreb je vodil rojak g. javorski župnik Jože Klopčič ob asistenci domačega g. župnika Valentina Bertoneja. Domači cerkveni pevski zbor ji je zapel lepe žalostinke pred domačo hišo, v cerkvi po blagoslovni trupu in pred zadnjim tihim domom na pokopališču. Zanimivo je, da je pokojna umrla pet mesecev po smrti svoje sestre Rezičke, kakor je bila razlika med poroko prve in druge, vsaka izmed njih je pa pustila po štiri otroke in umrli sta za isto boleznijo.

Pustolovščina ob polnočnih urah. Nedeljsko jutro je prineslo pravo senzacijo Železnikarjem. V zgodnjih dopoldanskih urah so se pokazali po trgu orožniški bajoneti Hitro se je zvedelo, da so neke (izve se v Železnikih) ukradli prašiča. Marsikatera mamica, ki ima ta »diamant« pod streho, se je ustrašila in se premisljevala, kaj bi treba ukreniti, da si ga vsaj en teden se ohrani. Orožniki in ljudje so opazovali in sledili prašičje stopinje po snegu. Toda v čast Železnikarjem, ki so kljub veliki revščini vendarle še vedno pošteni, se je zaveda okrog polne razsianila. Prašič je dobil ponoči svoja dvorna vrata odprta in mahnil jo je v najbližji temi na sprehod po trgu. Pritalec je že skoraj kilometer daleč proti spodnjemu koncu trga, kjer so mu napovedali aretacijo in ga vtaknili v odgonski zapor.

Sport

VI. tek zedinjenja

Pod najvišjim pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Aleksandra I.

Sportno-nacionalna manifestacija, »Tek Zedinjenja«, ki ga v proslavo 15-letnice državne in nacionalnega zedinjenja priredi ASK Primorje v Ljubljani dne 17. decembra t. l., je dobila najvišje priznanje od našega narodnega vladarja, Nj. Vel. kralja Aleksandra I., ki je blagovolil prevzeti nad njo najvišje pokroviteljstvo.

Tudi najvišji vodilni činitelji v naši državi in zastopniki inozemskih prijateljskih držav, akreditirani na našem dvoru so hoteli poudariti važen značaj imenovane sportno-nacionalne manifestacije in so prireditev počastili s prevzemom mesta v častnem predsedstvu. Tvorijo ga: predsednik ministrskega sveta g. dr. Milan Sršić, predsednik senata in narodne skupščine gg. Ljubo Tomašič in dr. Kosta Kumanudi, minister brez portfelja g. dr. Albert Kramer, minister za socialno politiko in narodno zdravje g. Ivan Pucelj, minister za promet g. Lazar Radivojevič, minister vojske in morinarice, armijski general g. Dragomir Z. Stojanović, minister g. dr. Grga Angelinović, minister za telesno vzgojo naroda g. dr. Lavoslav Hanžek, ban dravske banovine g. dr. Drago Marušić, pooblaščen minister češkoslovaški g. F. Wellner, pooblaščen minister romunski g. Alexandru Guranescu, pooblaščen minister grški g. Leon V. Melas, komandant dravske div. oblasti, brig. gen. g. Cukavac, mestni načelnik in župan ljubljanski g. dr. Dinko Puc, I. namestnik staroste Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, g. Engelbert Gangl in predsednik JLAS g. Veljko Ugrinič.

Sportni del proslave bo brez dvoma tudi imponanten. Najavljena je udeležba najboljših srednje in dolgoprogascev iz cele države, ki ji bo z veliko udeležbo prednjačila dravska banovina — reprezentant tekačev na dolge proge v naši državi; perfektna je tudi udeležba po dveh reprezentantov iz prijateljskih držav Češkoslovaške, Romunije, Bolgarije in Grčije. Naši reprezentanti naletijo v inozemskih na konkurenco tekačev najboljših srednjeevropske klase.

Ministrstvo za promet je z odlokom 27.636 z dne 5. decembra 1933 dovolilo polovično vožnjo po celji državi ne samo vsem tekmovalcem pri teku, temveč tudi vsem udeležencem proslave. Na odhodni postaji morajo udeleženci kupiti cel vozni listek, ki ga morajo v Ljubljani obdržati Potrdilo o udeležbi pri sportno-nacionalni manifestaciji »Tek Zedinjenja« jih opravičuje do brezplačne vožnje nazaj. Potrdila bodo na razpolago v tajništvu ASK Primorja, nebotičnik IV., soba 410 celi dan, 17. decembra 1933.

Službene obave LNP

(Iz seje u. o. od 7. decembra 1933)

Prisotni gg.: Rybač, dr. Kösl, Kureš, Novak, Logar, ravn. Šetina, Jugovec, Melicer, Dorčec, Kačar Drufovka, Kralj, inž. Debelak, Buljevič, Malovrh. Odsotni gg.: Vospernik (opr.), Stanko, Pevalek, Skalar, Petrič (neopr.). — Na sporodila nekaterih klubov glede snubljenja za poverilnicami za glavno skupščino JNZ na način, ki ni v skladu s predpisi pravil in pravilnikov JNZ po nekaterih klubih, se sporoča, da bo proti tem LNP uvedla postopanje. Isto velja za nogom. zvezne sodnike in kandidate, ki so se event. angažirali pri agitaciji, ker je to kaznjivo za nje v smislu določb kaz. pravilnika JNZ (kazen: črtanje). Klubi naj dostavijo LNP v tem pogledu le konkretne podatke. Predloge LNP za gorjo skupščino bo LNP čimprej objavila. Ob tej priliki se poziva klube LNP, da čimprej dostavijo LNP event. svoje predloge odnosno želje. — Dopis SK Amaterja se s priporočilom dostavi JNZ. — Na znanje se vzamata dopisa SK Svobode Maribor in Atletik SK od 5. 12. 1933 (klubska pravila in skici igriš). — Tajnik I.

SK Hirijs (lahkoatletska sekcija). Drevi ob 19 bo v telovadnici osnovne šole na Grabnu (Cojzova cesta) prvi gimnastični trening in obvezen sestanek celokupnega članstva sekcije, katerega naj se udeležijo tudi vsi novo prijavljeni člani. Vsi, ki imajo doma zelene hlačke, naj prinesejo seboj in predajo gospodarju sekcije g. Gradišarju. Zaradi teka Zedinjenja naj se sestanka brezpogojno udeležijo: Sporn, Majhenič, Lejka, Bručan Lado, Senar Lado, brata Starman, Vrečko, Pletersky, Habič, Kalčič, Bruneč, Stegu Konrad in vsi, ki bodo startali na prireditvi. Vsi in točno!

ASK Primorje (smučarska sekcija). Drevi ob 20 (8.) se vrši v kmetski sobi restavracije Slanič na Gosposvetjski cesti predavanje o alpski smuški tehniki (ariberska šola). Predava zvezni smuški učitelj g. Josip Černič. Člani sekcije in po njih vpleteni gostje vladno vabljeni.

Iz Delovnega kluba LNP. Drevi ob 20 važna seja v tajništvu. — Tajnik.

— Kofce, 11. decembra ob 7 zjutraj: padlega snega 70 cm, pršica 15 cm, smuka idealna.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Torek, 12. decembra: 11.00 Šolska ura: O obletnici Cankarjeve smrti (prof. R. Kolaric), 12.15 Reprod. vokalni koncert (jugoslovanski kvartet in oktet), 12.45 Poročila, 13.00 Cas, repod. valček, 18.00 Otroški kotiček (Manca Komarova), 18.30 O lutkah in evetkah (reprod. glasbena slika), 19.00 Francosčina (prof. Prezelj), 19.50 Maja pot po Zorveški (dr. Škerl), 20.00 Pevski koncert primadone bukareške opere ge. Pie Igy, 20.45 Radio orkester: Ekklesična glasba, 21.30 Cas, poročila, 21.50 Radio jazz, 22.30 Angleške piosče.

Drugi programi

Sreda, 13. decembra

Belgrad: 16.30 Koncert pihalnega orkestra — 19.00 Jugoslovanski koncert radio orkestra — 20.00 Narodne pesmi z orkestrom. — Berlin: 21.00 Bruckner: Simfonija e-mol. — Dunaj: 12.00 Radio orkester — 17.20 Godalni kvartet — 19.00 koncert vojaške godbe. — Brno: 19.55 Vojška godba — 20.45 Vokalni koncert. — Budimpešta: 12.05 Koncert poštnega orkestra — 13.30 Violinski koncert — 17.00 Koncert opernega orkestra — 19.45 Klavirski koncert — 21.35 Orkestralni koncert. — Darenty: 21.15 Simfonični koncert (orkester, zbor in solisti). — Huizen: 20.40 Zborovski koncert. — London: 20.00 Koncert kvinteta — 22.00 Orkestralni koncert in solisti. — Milan: 17.10 Vokalni koncert — 20.40 Carjevič, opereta, Lehar. — Praga: 20.05 koncert češke filharmonije (orkester, solisti, moški in deški zbor). — Rim: 17.10 Radio orkester — 20.40 Carmen, opera, Bizet. — Varšava: 15.40 Vokalni koncert: dueti — 16.55 Koncert za oboo in klavir — 17.15 Klavirski koncert — 20.15 Koncert komornega orkestra in solistov.

120letnica Adolfa Kolpinga



Adolf Kolping, oče rokodelskih pomočnikov, je bil rojen 8. decembra 1813 v Kerpen pri Kölnu. Ko je toliko dorasel, se je šel učiti čevljarstva. Tako je spoznal vse težave in bridkosti rokodelskih pomočnikov, ki so tedaj hodili po svetu s trebuhom za kruhom. Mladi rokodelc je hotel revežem pomagati. Lotil se je učenja in študiral, dokler ni leta 1845 postal kaplan. Že leta 1847 je v Eberfeldu ustanovil prvo društvo rokodelskih pomočnikov. To svoje započeto delo je z vso apostolsko vnemo nadaljeval. Ko je leta 1849 postal stolni vikar v Kölnu, je svojo organizacijo razširil. Začel je silno propagando. Šel je na misijonska potovanja, prehodil vso srednjo Evropo ter povsod ustanavljal nove socialne celice svoje velike zamisli. Tudi na Slovenskem imamo več rokodelskih društev po Kolpingovi zamisli.

Kolpingovo delo je eno izmed največjih katoliških socialnih del. Kolpingova ideja ni v teku sto let prav nič zastarela. Treba jo je prilagoditi dejanskim razmeram.

Nemci so njegovo 120letnico v Kölnu najslavesneje obhajali. Delavci iz vseh nemških dežel so poslali na slovesnost delegate. Slovesnosti se je udeležilo tudi nemško katoliško akademsko dijaštvo. V Rim je bila odposlana spomenica, naj bi Adolf Kolping, veliki katoliški socialni apostol in oče rokodelskih pomočnikov, bil prištet med blaženike.

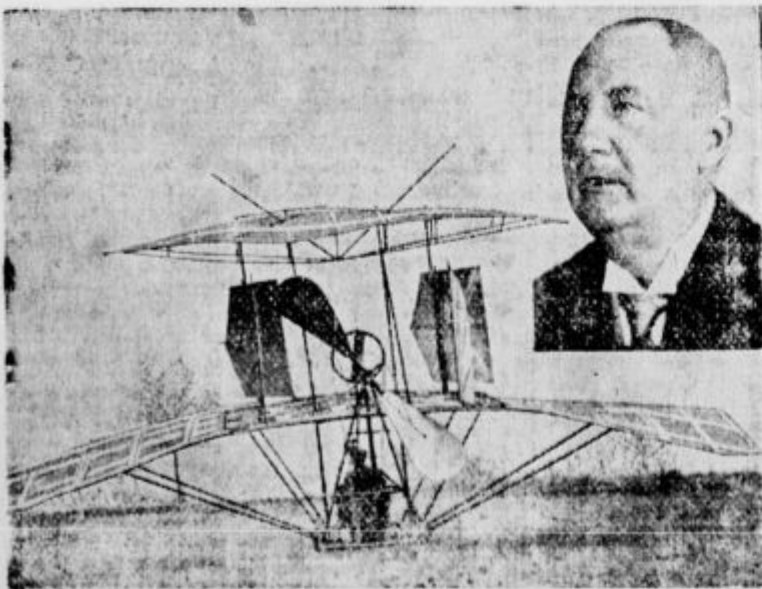


Američan Ridge namerava v kratkem poleteti v stratosfero z gondolo, ki bo odprta. V ta namen je bilo treba napraviti zanj posebno opravo, ki bo ščitila telo pred škodljivimi vplivi višinskih žarkov in spremenjenega pritiska.

Krsta za posteljo

V Resdinu blizu Bougne sur Mer na Francoskem je pretekli teden umrl posestnik, ki je bil star 63 let. To samo na sebi ne bi bilo nič posebnega. Ampak njegova smrt je zanimala bližnjo in daljno okolico zaradi tega, ker si je ta mož, ko je bil star šele 20 let, dal napraviti bogato okrašeno krsto, v kateri je poslej spal in v kateri je tudi umrl. Krsta pa je bila tako velika, da bi je ne mogli spraviti v navaden grob. Zato so žalujoči dediči dali napraviti manjšo krsto, ki je bila, kakor so sami zatrjevali, prav tako bogato okrašena, ter v njej mrljica položili v grob.

Letalstvo pred 30 leti



Letalstvo pred 30 leti.

V Hanovru je umrl prvi nemški letalec z motornim letalom Karl Jatho, star 61 let. Leta 1903 je zgradil sam svoje letalo in 18. avgusta z njim prvič poletel. Istočasno sta tudi Angleža brata Wright gradila svoje motorno letalo ter se 3. novembra 1903, vsekakor sta se brata Wright bolj proslavila. Na podobi vidimo zgoraj umrlega letalca Jatho, spodaj pa njegovo motorno letalo. Tako je bilo letalstvo pred 30 leti.

V krajih strahotnega mraza

Kako strašen mraz more prenesti človek

Najvišja gora Severne Amerike je Mount McKinley na Aljaski. Na vrhu te gore je drzen hribolazec pred kratkim našel najslavnejši toplomer na svetu. Zgodovina tega toplomera je tale: Bilo je leta 1913. Tistega leta se je nekemu Američanu pivče posrečilo, da je priplezal na vrh te 4500 m visoke gore. V nekem sedlu je pustil, ko se je vračal, nalašč v ta namen prirejeni toplomer, s pomočjo katerega naj bi se pozneje dognalo, kakšen mraz vlada v teh višinah. Celih 19 let je ubogi toplomer ležal tam gori in čakal, kdaj ga bo kdo našel. Sedaj so ga našli. Toplomer je bil pod ničlo zaznamovan do 93. stopinje Fahrenheita (—69,3 stopinje Celzija). V meteorološkem uradu v Washingtonu so toplomer natančno preiskavali in ugotovili, da je živo srebro v tem toplomeru preneslo že 100 stopinj Fahrenheita pod ničlo, kar bi bilo približno 73,3 stopinj Celzija. Ameriški znanstveniki trde, da je vsekakor čisto mogoče, da v višini 4500 m na Aljaski vlada morda še hušji mraz.

Dr. H. U. Swerdrup, znani norveški meteorolog in polarni raziskovalec, je pred kratkim izračunal, da na severnem rtiču Grönlandije utegne biti do 90 stopinj Celzija mraza. Tudi v zelo visokih zračnih plasteh so ugotovili velik mraz, vendar pa, kar je čudno, predvsem v tistih višinah nad toplimi kraji. Zračne višave nad toplimi kraji so torej bolj mrzle, kakor pa višave nad mrzlimi kraji.

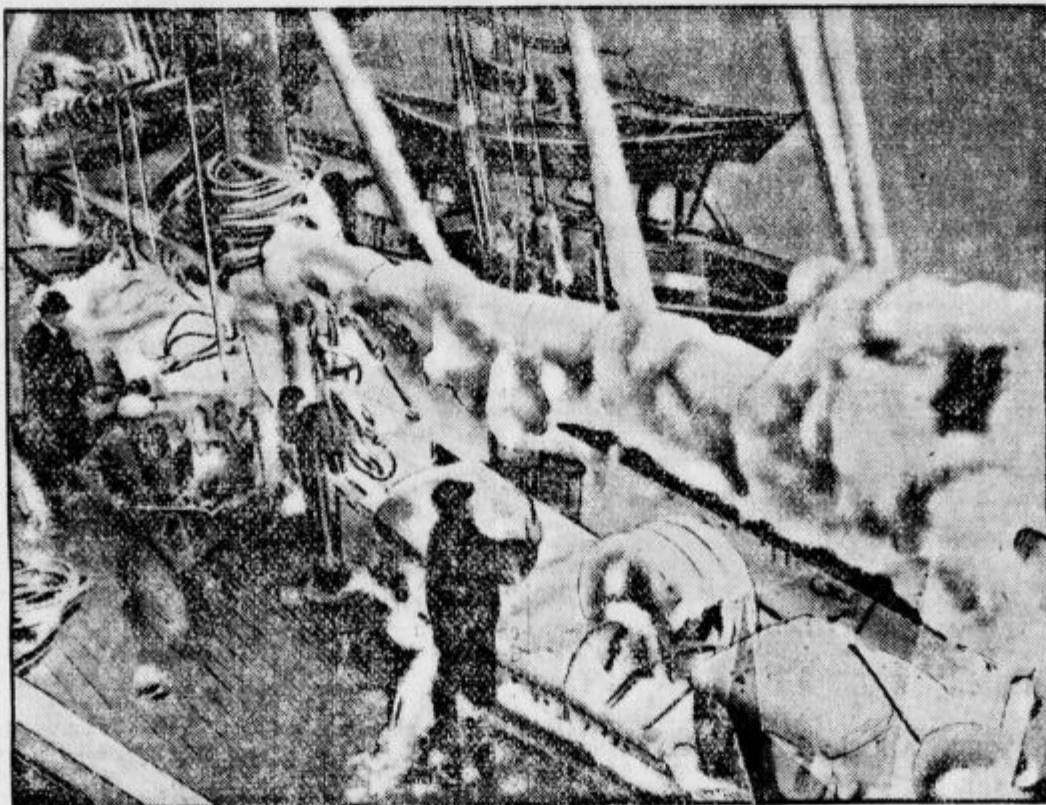
Najhušji mraz prestajajo ljudje, ki prebivajo v območju meteorološke postaje Vrhovansk. Na svetu je 35.000 meteoroloških postaj, ampak ta je najbolj mrzla. Vrhovansk je prav za prav vas, v kateri živi kakih tri do štiri sto oseb. Pred kratkim je izšla knjiga »Pot v preteklost«, katero je spisal Vladimir Senzinov, kateri je bil pred vojno

semkaj pregan. V tej knjigi pisatelj poroča »naravnost neverjetne stvari o ondotnem mrazu. Pravi pa, da se domačini zimskega mraza mnogo manj boje, kakor pa strašnih komarjev, kateri jih mučijo poleti. Vremenska postaja Vrhovansk je šele pred kratkim poročala, da je tam kazal toplomer poleti 34,9 stopinj Celzija vročine. Ker pa tam zimska temperatura znaša blizu 70 stopinj Celzija mraza, morajo prebivalci Vrhovanske v teku leta prenašati kakih 100 stopinj razlike med mrazom in toploto. Zimo v Vrhovanskem Senzinov takole opisuje:

»Pljunek zmrzne, preden pade na tla. Vsa živa bitja iščejo pozimi zavetja globoko pod zemljo. Zgodilo se je, da so nad nami priletele jerebice, ki so naenkrat med poletom popadale na tla, kakor kamni. Zmrznile so v zraku. Svizci prezimijo v globokih podzemskih luknjah ter se zvijejo v majhne kroglice, ki so podobne kroglicam iz ilovice. Led je tako trd, da sekira odskoči, če udariš po njem. Les je kakor okamenel. In če ga hočeš sekati, kar iskre švigajo od njega.« Pred nekaj leti so rekli, da je pri Vrhovansku »mrzli severni pol zemlje«. Vendar pa to ni, ampak velja ta označba za kraj Omeikom, ki leži kakih 400 milj južnovzhodno od Vrhovanskega. Znanstvena opazovanja v teku zadnjih treh let so namreč dognala, da v Omeikomu vlada še hušja zima.

Vendar so to le kraji, kjer prebivajo še ljudje. Prez dvoma pa je visoko gori na Aljaski, na Grönlandiji, kjer ne prebiva noben človek več, zima hušja ko v teh krajih. Ker pa tam ni ljudi, zato pač moremo govoriti o mrazu le v teh krajih.

Če imamo pri nas 10—15 stopinj mraza, že tožimo o strašni zimi. Kaj bi neki rekli, ko bi morali samo en dan preživeti v ondotnem mrazu?



Huda zima na morju. Na podobi vidimo ribiško ladjo, ki se je vrnila z ribolova. Vse na njej je zaledenelo. Sploh so vse ladje, ki se sedaj vračajo z morja v luke, pokrite z debelim ledom.

Španski snažilci čevljev

Nemški potnik, ki je potoval po Španskem, lepo opisuje španske snažilce čevljev:

Sedim na rdeče oblaženi klopi malega salončka, ki je odprt na cesto, v katerem snažijo čevlje. Zraven mene sede trije Španci, četrti pa, naslonjen na podboje vrat, prebira časopise in čakal, kdaj pride na vrsto. Pri mojih nogah kleči snažilec na usnjeni blazini. Dvigne mojo levo nogo na nekoliko vzvišeno desčico. Potem s ščetko za obleko nekaj kratov podrgne mojo hlačnico, jo zavija in zgrabi drugo ščetko, s katero pospravi ves prah z mojega čevlja. Nato vzame iz svojega zabožka steklenico olja in začne z njim mazati moj čevlji. S suknjeno cunjjo potem naglo in z vso umetnostjo drgne usnje tako hudo, da se čevlji kmalu svetlo okostijo. To pa še ni dovolj. Nova ščetka pride na dan, s katero toliko časa drgne po čevlju, da se svetlo kakor ogledalo. Moj levi čevlji bi se sedaj mogel kosati z vsakim še tako sčiščenim čevljem v moji domovini. Ampak mož s tem še tudi ni zadovoljen. Iz svoje shrambe vzame neko mažo, iz katere s prsti zašame kolikor je treba in mi z njo namaže čevlje. Nato nastopi no-

va suknjena cunjja, s katero bliskovito naglo drgne sem in tja, da je moj čevlji res že nepopisno lep. Tej cunjji sledi še ena ščetka, s katero drgne po mojem čevlju, da sem res že kar ponosen.

Skoraj sem nekoliko v zadregi, ko vidim toliko prizadevanja za moja uboga telesnost. Nekem boječ se ozrem na oba čevlja. Kaka razlika! Toda umetnik je že prijel za mojo desno nogo, jo dvignil na desčico, s ščetko podrgnil hlačnico, jo zavil in zgrabil ščetko za prah...

Onkraj ceste stoji nova kavarna, zgrajena v slogu pregnanih Mavrov. Okrašena je z vitkimi belimi stebriči, mavrskimi oboki in arabeskami, velikimi rdečimi oblažjenimi stoli ter rdečimi perzijskimi preprogami. Morda pa to ni kavarna, ampak kak klubov prostor, kakršnih je na Španskem veliko in so zelo priljubljeni. V njih ugledni Španci delajo politiko ter si obenem ogledujejo življenje na ulici. Naj že bo karkoli. Ob vsaki mizi te kavarne stoji majhen bel pljuvalnik. Bogat Andaluzijec v črni obleki z visokim svetlim andaluzijskim klobukom, kateri ima krajce visoko privihane, sedi ob odprtem oknu, kadci cigareto in pije kavo. Zivahno se razgovarja z natakarijem, ki elegantno stoji poleg njega, prepasan z belim predpasnikom. Tudi natakar kadci cigareto, kar pomeni, da stoji zraven gospoda, kakor enak zraven enakega. Morda se pogovarjata o dogodkih tam doli v Maroku. Andaluzijski gospod včasih pljune v beli pljuvalnik pred svojo mizo, včasih pa iz pozabljenosti tudi na preprogo.

Že se mu približa eden izmed številnih snažilcev čevljev, ki vedno hodijo po cestah in po gostilnah in ki so v teh krajih tako važni in potrebni, kakor pri nas doma kak umetnik. Ponosni Andaluzijec mu prikima. Snažilec postavi mal stolček na perzijsko preprogo, sede nani, postavi pred Andaluzijca zavojček z desčico, dvigne njegovo nogo na pravi prostor, mu skrti hlačnico, jo nalahno priviha in prime krtačo za prah...

Šele sedaj opazim, da tudi snažilec kadci svojo cigareto.

Sedaj kade torej vsi trije skupaj, gospod v naslonjaču, natakar v belem predpasniku in na tleh čepeči snažilec. Vsi trije kade udobno, složno in obenem polni dostojanstva, kakor da mora tako biti, kakor da je že nekaj tako bilo in kakor da bi moralo vedno tako ostati. Prav gotovo ti temnopolti in črnooki ljudje te solnčne dežele pokade preveč cigaret. Bolj kajljajo ko ljudje po drugih krajih. Zato pa imajo med seboj neko samo po

Kakor ob času apostolov

Prav lahko bi primerjali s slovitimi mesti iz Dejanj apostolov dejanja, o katerih nam sporoča neki indijski misijonar:

»Po 40 letnem misijonskem delu v Indiji lahko trdim, da sem v tem času premeril pot, ki bi bila nekako potovanje okoli sveta. V teku 20 let sem oskrboval 19 misijonskih postaj, katere sem v letu najmanj trikrat obiskal. Tako sem v prvih 12 letih svoje misijonske delavnosti prevozil 13.200 km z volovsko vprego. Od leta 1907 do danes sem prevozil s kolesom 23.600 km in to z istim kolesom. Če prištem k temu še razna službena potovanja, ki sem jih dan za dnem opravljal, lahko mirno rečem, da imam v svojem dosedanjem misijonskem delu za sabo veliko potovanje okoli zemlje.« (Fides.)



Varstvo dečencev pred strupenimi plini. Francoski inženjer Henry le Vita je iznašel aparat, ki tudi dojenčka varuje pred strupenimi plini. Če je nevarnost, je treba otročiča kar zapreti v kovček in mu dovajati kisa od zunaj.

Skrivnostna otroška bolezen

Na otokih ob Panamski obali prebiva indijanski rod, ki ga imenujejo San Blas. S teh otokov poročajo, da je tam začela razsajati skrivnostna kuga, ki je pobrala že nad sto indijanskih otrok. Oblasti izjavljajo, da skoraj nobeden otrok, ki je umrl, ni bil starejši ko štiri leta.

Žalostni humor ameriških kmetovalcev

Ameriški kmetovalci doživljajo hude čase. Njihovi pridelki nimajo skoro nobene cene več, vsled česar tudi farmerji nimajo nobenega denarja. Vključ temu pa menda ne izgube dobre volje, čeprav so ameriške davčne oblasti hudo prizadevajo, da bi ameriški farmer izgubil svoj humor. To nam izpričuje ta-le zgodba:

V gorah Ozark živi farmer, ki je poslal na trg v mesto St. Louis dve kravi ter je doma pričakoval, kdaj bo dobil za ti dve kravi denar. Namesto denarja pa je nekaj dni nato dobil od tržne oblasti račun za 40 centov s čudno pripombo: Izkupitek za obe kravi ni zadovoljstven, da bi mogli z njim poravnati stroške prevoza in krmljenja krav v tržnih hlevih.

Ja kaj je ameriški farmer na to odgovoril? »Žal sedajle nimam potrebne gotovine. Prav rad pa pošlem še tretjo kravo, da boste z njo pokrili nastali primanjkljaj.«

★

Mina je bila za kuharico v mestu, a imela je to napako, da je vsako jutro zalezala. Gospa ji je kupila budilko in naravnala na šesto uro jutraj. Naslednje jutro pa se je Mina zopet zbudila ob pol osmih.

»Kako to,« jo je nahrnila gospa, »mar ura ni zvonila?«

»Seveda je, ampak takrat, ko sem spala,« je povedala Mina.



V San Giorgio di Nogaro v severni Italiji so indijski gorski lovci postavili svojemu ponesrečenemu tovarišu ta-le spomenik, ki je gač originalen v svoji zamisli. Na vrhu je ogromen gorski čevlji

sebi umevno viteško bratstvo in ljudsko skupnost, katera jim je že davno prešla v mso in kri.

Snažilec, ki je medtem opravil tudi z drugimi mojim čevljem, si je tudi našel cigareto in povabi enega izmed čakajočih, naj blagovoli sesti na moj prostor.

Gospodarstvo

Dvig cen v novembru

Indeks cen Narodne banke v veletrgovini za november izkazuje tole gibanje v posameznih skupinah (cene 1926 = 100):

Predmeti:	1932 nov.	1933 okt.	1933 nov.
rastl.	59,7	49,9	53,7
živ.	60,2	57,2	58,2
miner.	76,8	75,2	76,2
ind.	67,6	68,8	69,1
skupno	64,7	61,5	63,1
izvozni	56,9	57,7	61,0
uvozni	73,1	72,9	73,3

Znižanje diskonta v Italiji

V petek pr. tedna je portugalska Narodna banka znižala diskont od 6,5% na 5%, torej naenkrat za polovico odstotka.

Pomembnejše pa je znižanje diskonta v Italiji, ki je stopilo v veljavo 11. t. m. Doslej je od 4. septembra bila obrestna mera 3,5% in je sedaj znižana na 3%. S tem je napravljen nov korak k splošnemu znižanju obrestne mere v Italiji.

V naslednjem priročniku tabelo o diskontni obrestni meri v najvažnejših državah. Iz tabele se jasno vidi, kakšne so kje razmere na denarnem trgu. Datumi pomenijo od kdaj je navedena obrestna mera v veljavi:

	8-5 %	16. 5. 1932
Bolgarija	8-5 %	5. 4. 1927
Rusija	7-5 %	20. 7. 1931
Jugoslavija	7-5 %	16. 1. 1933
Albanija	7 %	14. 10. 1933
Grčija	7 %	5. 5. 1932
Litva	6 %	5. 4. 1933
Romunija	6 %	22. 10. 1932
Španija	6 %	1. 10. 1930
Letonska	5 %	8. 12. 1933
Portugal	5 %	26. 10. 1933
Poljska	5 %	4. 9. 1933
Finska	5 %	24. 3. 1933
Avstrija	4-5 %	16. 10. 1932
Estonska	4-5 %	18. 10. 1932
Madžarska	4 %	22. 9. 1932
Nemčija	3-65 %	3. 7. 1933
Japonska	3-5 %	24. 5. 1933
Norveška	3-5 %	10. 2. 1933
Br. Indija	3-5 %	24. 1. 1933
Českoslovaška	3-5 %	14. 1. 1933
Belgija	3 %	11. 12. 1933
Italija	3 %	5. 5. 1933
Švedska	3 %	30. 11. 1933
Danska	2-5 %	30. 11. 1933
Holandija	2-5 %	19. 9. 1933
Francija	2-5 %	10. 10. 1931
USA	2 %	19. 10. 1933
Anglija	2 %	30. 6. 1932
Švica	2 %	23. 1. 1931

Zborovanje lesnih trgovcev

Sekcija lesnih trgovcev pri Združenju trgovcev za okraje Celje, Gornji grad in Smarje pri Jelšah v Celju je sklicala za soboto dne 16. decembra t. l. zborovanje vseh v sekciji včlanjenih trgovcev. Zborovanje se bo vršilo v prostorih čitalnice v Narodnem domu v Celju z začetkom ob 9 dopoldne. Dnevni red: Otvoritev zborovanja in pozdrav predsednika. 2. Tajniško poročilo. 3. Gospodarski položaj lesne stroke (poročila G. Škerbec, predsednik Osrednje sekcije lesnih trgovcev v Ljubljani, in G. Ivo Kaiser, tajnik Zveze trgovskih združenj v Ljubljani). 4. Samopomoč za zboljšanje kreditnih razmer v lesni stroki. 5. Akcija za ublažitev raznih fiskalnih dajatev. 6. Razprave o načrtih za zboljšanje tržnih običajev. 7. Predlogi članov. 8. Sklepnosti. Vsi lesni trgovci, včlanjeni v sekciji gornjega združenja so dolžni, da se sklicnega zborovanja udeležijo. Četrta točka dnevnega reda je sprito desolatičnih kreditnih in finančnih prilik v lesni stroki tako eminentne važnosti, da je v interesu vsakega lesnega trgovca, da pri predmetnih razpravah in sklepih sodeluje. Sekcija je vsem članom razposlala tozadevni načrt pravi za ustanovitve »Izvozne kreditne zadruge«, ki vsebujejo določila o pogojih kreditne Samopomoči. — Uprava.

Borza

Dne 11. decembra 1933.

Denar

Danes so narasli tečaji Berlina in Londona. Curih je ostal neizpremenjen, dočim so ostali tečaji bili nižji.

Avstrijski šiling je bil zaključen na ljubljanski borzi po 9,15, na zagrebški pa po 9,08 in belgrajski po 9,09 in 9,075. Grški boni so notirali v Zagrebu 36,25-36,50 (36,25-37,50), v Belgradu pa 35-37 (35).

Največji dvig izkazujejo rastlinski proizvodi, saj so narasle cene pšenice, jecmena, suhih sliv, konoplje, vina in sene. Tudi indeks živalskih proizvodov je narasel radi povišanja cen jaje. Med industrijskimi proizvodi so narasle cene cementa zaradi novouvedenih trošarin, nasprotno pa so cene bomb, tkanine, opeke in predvaja popustile. Indeks mineralnih proizvodov je narasel radi višjih cen bencinskih proizvodov.

Splošni indeks je narasel, vendar cene še niso dosegle lanske višine v novembru.

Ljubljana. Amsterdam 2302,07—2313,43, Berlin 1363,47—1374,27, Bruselj 795,52—799,40, Curih 1108,35—1113,85, London 187,19—188,79, Newyork 3602,72—3630,98, Pariz 223,90—225,02, Praga 169,84—170,70, Trst 301,01—303,41.

Curih. Pariz 20,2275, London 16,85, Newyork 326,25, Bruselj 71,825, Milan 27,205, Madrid 42,15, Amsterdam 207,75, Berlin 123,15, Dunaj 72,65 (57,875), Stockholm 87, Oslo 84,80, Kopenhagen 75,35, Praga 15,32, Varšava 57,95, Atene 2,96, Carigrad 2,485, Bukarešta 3,05.

Vrednostni papirji

Cvrsta tendenca za državne papirje traja dalje in so danes tečaji posebno škoda ter 7% investicijskega posojila narasli. Promet je znašal na zagrebški borzi: vojna škoda 1200 kom., agrariji 50.000 ter 8% Bler. pos. 1000 dol. Opaža pa se, da je belgrajska borza veliko bolj aktivna in je tudi na njej promet višji, kar je pa tudi razumljivo z ozirom na količine državnih papirjev.

Ljubljana. 7% inv. pos. 55 den., agrariji 30 den., vojna škoda 291 den., begl. obv. 41 den., 8% Bler. pos. 42 den., 7% Bler. pos. 38 den., 7% pos. DHB 48 den., Kranj, ind. zaklj. 300.

Zagreb. Državni papirji: 7% inv. pos. 55—56, agrariji 30—30,50 (30,50), vojna škoda 290—291 (285, 291), 12. 290—292, 1. 282—288, 2. 285—290. 6% begl. obv. 41,50—42,50, 8% Bler. pos. 41,50—42,50 (42), 7% Bler. pos. 37—39, 7% pos. DHB 48 den. — Delnice: Narodna banka 4100 bl., Priv. agr. banka 246—250 (247), Impex 50 den., Trboveljska 100—120, Belgrad. Narodna banka 3850—3950 (3850), 7% inv. pos. 57—59 (58,55), agrariji 30,50—31,50, vojna škoda 291,50—292 (292,50, 290), 12. 292—292,50 (292, 291), 2. 290—291 (290), 6% begl. obv. 42,50—42,75 (42,60, 41,75), 8% Bler. pos. 41—45, 7% Bler. pos. 35—37, 7% pos. DHB 56 den. (57).

Dunaj. Donavsko-savsko-jadranska 57,65, Linderbank 15,90, Narodna banka 152, Alpine 9,15, Sieg 16,40, Rima 18,60.

Žitni trg

Na žitnem trgu se pozna, da je nastopila ostra zima. N. pr. zamrznila je Tisa in vlačilci so sedaj v zimovnikih. Pa tudi drugače je mrtvilo. Ponudba je malenkostna, saj prodajajo le oni kmetje, ki nujno rabijo denar. Cene pri pšenici so sicer neizpremenjene, vendar kažejo nekoliko popuščanja. Cene pšenice so: Sv. Hubert 97,50, bačko volga 102—104. Umetno sušena se trguje po 68—70, vendar je omejit, da so nekatere sušilnice ustavile delo, ker se jim sirovin več ne dovaža. Stara koruza letnika 1932. stane po postaji 75—80.

Živina

Dunajski goveji sejem 11. t. m. Prignanih je bilo 422 volov 848 bikov in 424 krav. Cene so bile naslednje: volji 1—1,25, krave 1—1,15 šil. za kg žive teže. Krave so se trgovale po čvrstih cenah iz preteklega tedna.



Zalostni in potrti naznanjamo tužno vest, da je naš ljubi soprog, oziroma oče, sin, brat, svak in stric, gospod

Jože Krajnc

veleposestnik pri Sv. Juriju v Sl. goricah

dne 10. t. m., po kratki in mučni bolezni, v 43. letu starosti, za vedno zatisnil svoje blage oči.

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, dne 13. decembra 1933 izpred hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Sv. Jurij v Slov. gor., 11. dec. 1933.

Zalogoča rodbina KRAJNC.

Brez posebnega naznanila

MALI OGLASI

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženski-ovnjski oglaš Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglaš Din 10.—. Mali oglaš se plačuje tako pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka polna vrstica po Din 250. Za pisemne odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Vajenci

Učenka

za strojno pletenje — se išče. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe na: F. Klemenc, Kočevje. (v)

Službodobe

Mizar

samostojen, agilen, praktičen delavec, garancije zmožen, se takoj sprejme za vodstvo delavnice event. prevzema. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Kranj« št. 14320. (b)

Trgovska moč

Iščem zelo agilno moč za samostojno poslovanje v trgovini. Hrana in stanovanje v hiši. Cenjene ponudbe z navedbo zahtevane plače prosim na ime »Fortuna« št. 14556 na upravo »Slovenca«. (b)

18^a tkalk in tkalcev

potrebuje Jugoslov. Radniška (delavska) zajednica, Oblastni odbor Maribor. Zglasiti se je treba vsak dan tega meseca od 5. do 7. Hotel Mariborski dvor, posebna soba. (b)

Stanovanja

ODDAJO:

Stanovanje

4-6 sob, popoln komfort, se odda za februar. Pojasnila: Dvorakova ulica 6/III. Telefon 3314. (c)

Stanovanje

sobe in kuhinje oddam za januar. Verovska 47, Sp. Šiška. (c)

Stanovalca

sprejme v snažno sobico z vso oskrbo po zmerni ceni poštna krščanska družina. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 14544. s

Lepo sobo

po želji tudi s hrano — oddam s 1. januarjem. Maribor, Krekova 5-I, desno. (s)

Objave

Lovciš Strup za lisice

kune itd. Zver obleži na mestu kot od strele udarjena, čim ugrizne v mehko. Delovanje garantirano! Uspeh izvanredni! — Mamilo za vse vrste zver! Brez tega ni dosti uspeha. Mami zver tudi na veliko daljavo. — Vse informacije daje takoli: »Lykos«, Zagreb, Jurjevska ulica 8.

Prekluc.

Podpisani preklucujem kot neresnične klevete, katere sem izrekel o g. Uhlje Dragotu, delovodju tovarne »Titan« v Kamniku. Čebulj Alojzij, posestnik v Kamniku. o

Posestva

Dvdržinska hiša

z vrtom, v Celju, 5 minut od kolodvora, krasna lega, naprodaj. Potreben kapital 70.000 Din, ostalo hipoteka. Naslov v upravi »Slovenca« v Celju. (p)

Lepa hiša

pritlična, 3 sobe, kabinet, kuhinja, sadni in zelenjadni vrt — naprodaj par minut od samoborske postaje. Lep razgled na Zagreb. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 14527. p

Glasba

Klavirji

prvovrstni instrumenti — različnih trvd kakor tudi lastnih izdelkov že od 11.000 dalje dobite pri

R. WARBINEK

Ljubljana, Gregorčičeva 5 Dolgoletna garancija. — Prodaja na obroke tudi proti bančnim knjižicam. Strokovniška popravila in oglaševanje izvršujem točno in ceno. — Načelnica izposojevalnica.

Kupimo

Vrednostne papirje kupuje komanditna družba M. Jankole, Ljubljana, Aleksandrova cesta 4-II, telefon 3052. (k)

Rabljene gojzerce

dobro ohranjene, št. 36 do 38 — kupim. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14523. k

Sodna dražba

ki se bo vršila v sredo dne 13. decembra t. l. od osmih jutraj dalje in nadaljne dni v Slomškovi ulici 13/I.

Prodajalo se bo: moško in žensko novo perilo, moške in ženske nogavice, razna trikotaja in otroške obleke, pisalni stroj, poniklano izložbeno stojalo z brušenim steklom, trgovska notranja oprema (pulti, stelaža) itd.

Ročno stiskalnico

(Handelspindelpresse) dobro ohranjeno, močno, kupim. Puc Gustav, kleparstvo, Ljubljana, Tržaška cesta 9. Telefon št. 26-97. (k)

Jabolka

zimska, okusna, po 5 Din kg franco vsaka postaja povzeto razposila. Posrčin. Maribor. Gozdna ulica 56. (l)

Kupim

dobro ohranjen, kompleten električni vrtilni motor 380 kw za 10 PH. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Dobro ohranjen električni motor« št. 14319. (k)

Vsakovrstno

zlatu kupnje

po najvišjih cenah CERNE, tvevler Ljubljana, Wolfova ulica št. 3

Jelkin les

lep, suh, brez vsakih grč, debelina 5 cm — kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Jelkin les« št. 14318. (k)

Prodamo

Lepo perje iz Bačke

gosje, racje, kokošje, čohano, ter puh najceneje pri Salomon Gombó, Bačka Topola. Prodajalcem večji rabat. (l)

Zimska jabolka

sortirana v zabojčkih — ima naprodaj po konkurenčnih cenah Kmetijska družba v Ljubljani. Ogled na Turjaškem trgu št. 3.

Specijalno izbiro

modnih blac in pumparc dobite najceneje pri Preskerju, Sv. Petra c.

Nogavice, rokavice

in pletenice Vam udi v veliki izbiri naragodne in nacenene trvdka Karl Prelog Ljubljana Židovska ulica in Stari trg (l)

Nov brzošivalni stroj

»Singer«, velik, s kolenčnim dvigalom, zamenjam za prežno živino. — Dolšak, Reka, Hoče. (l)

Šivalni stroj

pogreznjen, prvovrstne znamke — se poceni prod. Dvorakova ulica št. 3-I, levo. (l)

Dva krasna purana

4 mesece stara, prodam po 100 Din. Hočevlar, Sp. Gameljne 17, p. St. Vid nad Ljubljano. (l)

Krojaški šivalni stroj

moško kolo, skoro novo, in črna moška obleka za srednje postavu — zaradi odpotovanja prod. Rebolj, Vodovodna 77. l

Krušno moko in rženo moko

večno svežo, kupite zelo zgodnje pri A. VOLK, LJUBLJANA, Reševa cesta 24

DRVA IN PREMOG

pri Iv. Schumi

Dolenjska cesta

Telefon št. 2951

Prostovoljna javna dražba

pristnih orientalskih preprog in aristokratskega posessva se bo vršila dne 18. in 19. t. m. od 8. do 12. in od 14. do 17.

v prostorih Javnih skladišč v Ljubljani, Tyrseva cesta št. 33.

Izdraženih bo 41 komadov raznih velikosti ter sledečih vrst: Bocchra, Ferachan, Täbris, Belutschistan, Afganistan, Schiras, Schirvan, molitveno preproge i. t. d.

Tozadevna pojasnila daje: Spedijska trvdka

»Grom«, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 41.

Aleksandra Rahmanova:

Dijaštvo, ljubezen, Čeka in smrt

Torej ga je gozdar res ovadil, sem si mislila v strahu. Obupno sem pogledovala v obraz mladim, zdravim, svežim možem, ki so prišli, da odpeljejo bolnega, preganjanega moža v smrt. Obupno sem jim pogledovala v oči, če ne bi morda na dnu našla slavnice, ki jim je pel v duši kot vsakemu človeku. Toda spal je slavnice. Spal je!

Tedaj pristopi k meni Gorbunov. Takoj sem ga prepoznala, čeprav ga je mnogo let nisem videla. Prepoznala sem njegov blede obraz, dolgi, šiljasti nos, velike, otožne oči, ki so zdaj gorele z groznim ognjem, in njegove odurne, tanke roke. Napravljaj je vtis jetičnega, ki je že v zadnjem stadiju.

»Vasilij Nikolajevič je prišel domov?« je vprašal hripavo.

»Ni ga tu. Nič ne vemo o njem,« sem odgovorila mirno.

»No, ga že sami poiščemo, že sam izvaibim golobčkat,« je rekel in oči so se mu zaiskrile ko blaznemu. Z naglimi koraki je stekel po rdeči preprogi, ki je pokrivala široke marmornate stopnice.

Začeli so iskati. Vso hišo so prekučili, pohištvo razbili, kamine predrl, zavese pri vratih raztrgali, vsepovsod plezali, pa strica niso našli nikjer. Najstrašnejši trenutek je bil, ko je Gorbunov stopil k tehti in večkrat zabodel vanjo dolg lovski nož, da bi se prepričal, da ni nikogar notri. Zgodilo se je čudo. Zabadel je nož prav tja, kjer ni mogel zadeti strica.

Ko so uvideli, da ne najdejo ničesar, so nehali iskati. Preden so odšli, je rekel Gorbunov to:

»Dajte mi vse ključe, do vseh skladišč! Dajte mi sploh vse ključe, ker jih imate!«

Teta mu je prinesla ogromen šop ključev, izginili so v globoki aktovki. Brez pozdrava je Gorbunov odšel.

Ko smo tahtu odprle, je ležal stric v popolni nezavesti in dolgo je trajalo, preden smo ga mogle zdravit.

7. decembra 1917.

Tako je, kot bi se čas ustavil. Sree, ki ga strah držil v krempljih, ne bi je več. Zjutraj je bila zopet cela truma mladih vojakov pri nas, ki so spraševali, če stari oče še ni umrl. Ko so zvedeli, da še živi, so začeli psovati Gorbunova, ki jim je prepovedal nastaniti se v hiši, dokler živi stari oče. Eden je potegnil listič iz žepa, kjer je stelo kratko: Pisalnik, dvanaest stolov, pisalni stroj, koža rjavega medveda, naslanjač in blagajna iz kabineta Vasilija Nikolajeviča, ki je varna pred ognjem, naj se izroči. Podpisani je bil Gorbunov. Kaj smo mogle storiti? Malopridneži so šli notri, znosili vse vuno; dolgo so se trudili z blagajno. V njej so bile dragocenosti, vrednostni papirji in listine.

Ob dveh so zopet prišli. Zdaj sploh niso nič rekli in tudi ne pokazali kakega papirja, ampak so kar začeli vsespok odnašati iz

Vsako jutro mlajša!

Poskusite
še drevi ta
recept



Po zahvali divnega odkritja je mogoče odstraniti vse kožne gube ter koži vrniti mladostni videz. Znanosti je že od davno znano, da povzročuje kožne gube in uvelost kože pomanjkanje gotovih vitalnih sestavin kože. Te dragocene sestavine se lahko sedaj nadomestijo po presenetljivi, nedavno iznajdeni metodi dr. Stejskala profesorja dunajske univerze.

Prof. Stejskal je iz kože skrbno izbranih mladih živali pridobil »Bio-cel«, aktiven princip živih stanic, ki je vsebovan v hranilu za kožo Tokalon rožnate barve. Z uporabo tega sredstva je mogoče, da se postarana in uvela koža naglo prehrani in pomladi, bleda polt pa postane čista in sveža.

Poskusite hranilo za kožo Tokalon (»Bio-cel«) drevi. Že jutri zjutraj boste opazili

presenetljivo razliko v čistosti in svežini Vaše polti. Po enomesečni uporabi pa boste na videz najmanj za 10 let mlajši.

Moč in zdravje

potrebujeta, ako ju imaš, nege. Dovršeno in enakomerno razvite mišice, utrjen organizma, okrepitev, to je blagodejen učinek ki ga lahko pričakuješ od uporabe pravega



DIANA
francoskega žganja

z vsoto sigurnostjo. — — Dobi se povsod!

Vabilo Redni občni zbor

»Katoliškega tiskovnega društva«
bo v sredo, dne 13. decembra 1933 ob treh popoldne v posvetovalnici Jugosl. tiskarne.

- Sporod: 1. Čitanje zapisnika z. o. z.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo blagajnika.
4. Volitev tretjine odbora v smislu § 8 društvenih pravil.
5. Slučajnosti.

Odbor



Za jugoslovanski patent št. 3087 od 1. avg. 1924 na

„Ležajni metali i postopak za njih izradu“

(Lagermetalle und Verfahren zu ihrer Herstellung)

se šteje kupci ali odjemalci licenc.

Cenjene ponudbe na: Ing. MILAN SUKLJE, Ljubljana, Beethovnova ulica 2.

Ljubljanska Dijaška in ljudska kuhinja

vabi na

letni občni zbor

v četrtek, dne 28. decembra 1933 ob 5 popoldne
v Ljudskem domu, Strelška ulica št. 12
v I. nadstropju, soba nasproti stopnicam.

- Sporod: 1. Branje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva.
3. Blagajniško poročilo.
4. Volitev tretjine odbora.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

NAČELSTVO.

Zahvala

Ob pretežki izgubi naše iskreno ljubljene, prerano umrle soproge, mame, stare mame, sestre in tete, gospe

Helene Mulejeve

soproge lesnega trgovca in posestnika

se vsem, ki so nas tolažili in z nami sočustvovali ter spremili preblago, nepozabno mamo na njeni zadnji poti, najiskrenejše zahvaljujemo. Posebno zahvalo smo dolžni prečastiti duhovščini, gg. pevcem in požarni brambi, vsem onim, ki so počastili pokojnico s krasnimi venci in jo obsuli s svežim cvetjem.

Zahvaljujemo se še enkrat vsem in vsakemu posebej, ki so nam izrazili pismeno ali osebno sožalje in spremili drago, nepozabno nam pokojnico v tako častnem številu na njeni zadnji poti.

Lancovo pri Radovljici — Bled 2.

Globoko žalujoči ostali.

SUPER 34



Standard RADIO

1. Absolutna zanesljivost v obratu.
2. Lahka vglasitev potom enega gumba.
3. Z velikimi črkami napisane postaje na osvetljeni skali.
4. Največja selektivnost 8 KC.
5. Sedem vglasičenih krogov.
6. Največja občutljivost.
7. Naravna reprodukcija zlasti globokih glasov.
8. Spreminjanje barve glasu.
9. Spreminjanje jakosti glasu.
10. Spreminjanje jakosti gramofonske glasbe.
11. Sprejem srednjih in dolgih valov.
12. Sprejem kratkih valov s pomočjo posebnega adaptorja.
13. Možnost uporabe Rejctostat antene.
14. Elektro-dinamični zvočnik.
15. Popolna varnost pred udarci toka.
16. Okusna izvedba.
17. Priključek na električni tok katerekoli napetosti.

Zastopstvo:

„**RADIO**“ reg. zadruga v Ljubljani
z o. z.

Telefon 31-90

Miklošičeva cesta 7

Telefon 31-90



ODBOR DRUŽBE SV. MOHORJA
naznanja žalostno vest, da je umrl dne
10. decembra 1933, ob 6 zjutraj, v 92. letu
starosti njen bivši dolgoletni predsednik,
prečastiti gospod

Janez Vidovic

stolni sholaster v Celovcu, prošt v Strassburgu, konzi-
storialni svetnik, sinodalni sodnik in eksaminator, od-
likovan s križcem »Pro Ecclesia et Pontifice«, častni
občan občin Medgorij in Šent Jakoba v Rožu.

Truplo bodo blagoslovili dne 12. t. m.
ob 15 v celovski stolnici, pokopali ga bodo
dne 13. t. m. ob 10 na Radišah.

Pokojnika priporočamo v memento.

Celje-Celovec, dne 11. decembra 1933.